



**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ
УКРАЇНИ**

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ
ІНЖЕНЕРНО-ЕКОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ**

EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM (ECTS)

Інформаційний пакет

*Напрямок підготовки 040106 «Екологія, охорона
навколишнього середовища та збалансоване
природокористування»*

2010

ЗМІСТ

Вступ. ЩО TAKE ECTS?	3
I Навчальний заклад	5
А. Назва й адреса	5
Б. Академічний календар	5
В. Координатор ECTS від ІФНТУНГ	6
Г. Загальний опис закладу	6
Д. Процедура допуску до навчання	11
II Загальна практична інформація.....	21
А. Формальності, прийняті в Україні щодо прийому студентів	21
Б. Як потрапити до університету	22
В. Вартість проживання	22
Г. Забезпечення житлом.....	22
Д. Здоров'я і страхування	23
1. МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	23
2. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ	23
Е. Умови навчання.....	23
1. НАУКОВО-ТЕХНІЧНА БІБЛІОТЕКА	23
2. УМОВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.....	24
Є. Інша практична інформація	24
Ж. Позапрограмна діяльність і дозвілля	24
1. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ.....	24
2. ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І ДОЗВІЛЛЯ СТУДЕНТІВ	25
3. ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ З ОСОБИСТИХ ПИТАНЬ.....	26
III КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ.....	27
А. Загальний опис кафедри	27
1. КООРДИНАТОР ECTS ВІД КАФЕДРИ	27
2. СТИСЛИЙ ОПИС СТРУКТУРИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ КАФЕДРИ.....	27
3. СТИСЛИ ОПИС УМОВ ДЛЯ НАВЧАННЯ	28
4. ПЕРЕЛІК ЗАПРОПОНОВАНИХ ПРОГРАМ.....	28
Б. Структура ступеня.....	30
1. КВАЛІФІКАЦІЯ	30
2. ДІАГРАМА СТРУКТУРИ ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ	30
В. Індивідуальні розділи курсу	38
IV СЛОВНИК.....	59

ВСТУП. ЩО ТАКЕ ECTS?

В 1997 р. під егідою Ради Європи і ЮНЕСКО була розроблена і прийнята Лісабонська конвенція про визнання кваліфікацій, що відносяться до вищої освіти Європи. Цю конвенцію підписали 43 країни (Україна в тому числі), більшість із яких пізніше сформулювали принципи Болонської декларації.

Визнання освіти і дипломів є передумовою для створення відкритої європейської зони освіти і підготовки, де студенти і викладачі можуть перемішуватися без перешкод. Тому Європейська система перезарахування кредитів (ECTS) була розроблена в експериментальному проекті, організованому в рамках програми "Іразмес" як засіб покращання визнання освіти для навчання за кордоном. Зовнішнє оцінювання ECTS продемонструвало потенціал системи і Європейська комісія вирішила включити ECTS у свою програму "Сократес". ECTS зараз рухається від своєї обмеженої вузької експериментальної стадії до ширшого використання як елемента європейського масштабу у вищій освіті.

ECTS забезпечує інструментом, щоб гарантувати прозорість, збудувати мости між навчальними закладами і розширити можливості вибору для студентів. Система сприяє полегшенню визнання навчальних досягнень студентів закладами через використання загальнозрозумілої системи оцінювання – кредити і оцінки, а також забезпечує засобами для інтерпретації національних систем вищої освіти.

ECTS базується на трьох ключових елементах: інформація (стосовно навчальних програм і здобутків студентів), взаємна угода (між закладами-партнерами і студентом) і використання кредитів ECTS (щоб визначити навчальне навантаження для студентів). Ці три ключові елементи приводяться в дію через використання трьох основних документів: інформаційного пакета, форми заяви/навчального контракту і переліку оцінок дисциплін.

За своєю суттю ECTS жодним чином не регулює змісту, структури чи еквівалентності навчальних програм. Кодекс хорошої практики, що називається ECTS, забезпечує прозорість і сприяє визнанню освіти.

Повне визнання навчання є необхідною умовою для втілення програми обміну студентами в рамках програм "Сократес" чи "Іразмес". Повне визнання навчання означає, що період навчання за кордоном (включаючи іспити чи інші форми оцінювання) замінює порівнюваний період навчання в університеті (включаючи іспити чи інші форми оцінювання), хоча зміст погодженої програми навчання може відрізнятись.

Використання ECTS є добровільним і базується на взаємній довірі і переконанні щодо якості навчальної роботи освітніх закладів-партнерів.

ECTS забезпечує прозорість через такі засоби:

1. Кредити ECTS, які є числовим еквівалентом оцінки, що призначається розділам курсу, щоб окреслити обсяг навчального навантаження студентів, необхідний для завершення курсу.

2. Інформаційний пакет, який дає письмову інформацію про університет, факультети, організації і структуру навчання і розділів курсу.

3. Перелік оцінок з предметів, який показує здобутки студентів у навчанні у спосіб, який є всебічним і загальнозрозумілим, і може легко передаватися від одного закладу до іншого.

4. Навчальний контракт, що стосується навчальної програми, яка буде вивчатися, і кредитів ECTS, які присвоюються за успішне її закінчення, є обов'язковим для студентів.

ECTS також дає можливість для подальшого навчання за кордоном. З ECTS студент не обов'язково повернеться назад до університету після періоду навчання за кордоном; він може віддати перевагу тому, щоб залишитися у закордонному закладі – можливо, щоб здобути ступінь – чи навіть перейти до третього закладу. Перелік оцінок дисциплін є особливо важливим за цих умов, оскільки він показує історію навчальних здобутків студентів, яка допоможе навчальним закладам приймати ці рішення.

Кредити ECTS є числовим еквівалентом оцінки (від 1 до 60), призначеної для розділів курсу, щоб охарактеризувати навчальне навантаження студента, що вимагається для їх завершення. Вони відображають кількість роботи, якої вимагає кожен блок курсу відносно загальної кількості роботи, необхідної для завершення повного року академічного навчання в університеті, тобто лекції, практична робота, семінари, консультації, виробнича практика, самостійна робота – в бібліотеці чи вдома – і екзамени чи інші види діяльності, пов'язані з оцінюванням. ECTS, таким чином, базується на повному навантаженні студента, а не обмежується лише аудиторними годинами.

Кредити ECTS – це скоріше відносне, а не абсолютне мірило навчального навантаження студента. Вони лише визначають, яку частину загального річного навчального навантаження займає один блок курсу.

У ECTS 60 кредитів становить навчальне навантаження на один навчальний рік, і, як правило, 30 кредитів на семестр, або 20 кредитів на триместр.

Кредити ECTS призначаються для розділів курсу, але присвоюються лише студентам, які успішно завершили увесь курс, задовольняючи всі необхідні вимоги стосовно оцінювання. Іншими словами, студенти не одержують кредитів ECTS просто за відвідування занять – вони повинні задовольнити всі вимоги щодо оцінювання, щоб продемонструвати, що вони виконали заявлені навчальні завдання для даного розділу курсу. Процедура оцінювання проводиться у різноманітних формах: письмові чи усні екзамени, курсова робота, поєднання цих двох чи інших засобів таких, як презентації на семінарах, тощо.

І НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

А. НАЗВА Й АДРЕСА

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (ІФНТУНГ)	
навчальний заклад IV рівня акредитації	
Адреса	76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15
Телефон	+3 (03422) 4-22-64, 4-24-53
Факс	+3 (03422) 4-21-39
e-mail	admin@nung.edu.ua, public@nung.edu.ua

Б. АКАДЕМІЧНИЙ КАЛЕНДАР

Перший рік навчання

Курс	Семестр						
	Осінній			Весняний			
	Тривалість навчання	Іспитова сесія	Канікули	Тривалість навчання	Іспитова сесія	Практика	Канікули
I	18	2	2	18	2	3	7

Другий-четвертий рік навчання

Курс	Семестр											
	Осінній					Весняний						
	I модуль		II модуль			I модуль		II модуль		Практика	Канікули	Державний іспит
	Тривалість навчання	Контрольний тиждень	Тривалість навчання	Контрольний тиждень	Канікули	Тривалість навчання	Контрольний тиждень	Тривалість навчання	Контрольний тиждень			
II	8	1	8	1	3	8	1	8	1	2	7	-
III	8	1	8	1	3	8	1	8	1	3	8	-
IV	8	1	8	1	3	7	1	6	1	-	3	2

В. КООРДИНАТОР ECTS ВІД ІФНТУНГ

Перший проректор професор Ф. Козак

Адреса	76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15
Телефон	+3 (03422) 4-21-11
Факс	+3 (03422) 4-21-39
e-mail	admin@nung.edu.ua, kozakfv@nung.edu.ua
Час прийому	15.00 –16.00 кожен четвер
Хто заміняє у випадку його відсутності	Начальник навчально-методичного управління, доцент Б. Сверида: телефон: +3 (03422) 4-24-22 e-mail: nmu@nung.edu.ua

Г. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ЗАКЛАДУ

Івано-Франківський державний технічний університет нафти і газу створений згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 1994 р. № 244 на державній власності і підпорядкований Міністерству освіти і науки. Рішення НАК від 17 лютого 1994 р., протокол № 9 (наказ Міносвіти України від 21.03.94 р. № 77) Івано-Франківський державний технічний університет нафти і газу акредитований за статусом вищого закладу освіти IV (четвертого) рівня. Ліцензія: серія ВПД- IV № 098063.

Указом Президента України № 591 від 07.08.2001 р. Івано-Франківському державному технічному університету нафти і газу надано статус Національного.

Історія розвитку університету включає такі періоди.

У 1960 році за наказом МВ і ССО СРСР у Станіславі (нині Івано-Франківськ) було відкрито загальнотехнічний факультет Львівського політехнічного інституту, на базі якого у 1963 році був організований Івано-Франківський філіал Львівського політехнічного інституту.

У 1967 році на його базі було відкрито Івано-Франківський інститут нафти і газу (ІФІНГ).

У вересні 1967 року кількість студентів становила 5416 чоловік.

Навчання проводилось на 5 факультетах: геологорозвідувальному, газонафтопромислового, механічному, автоматизації і економіки.

Сьогодні Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (ІФНТУНГ) забезпечує підготовку фахівців для нафтогазової, геологічної, машинобудівної, приладобудівної та інших галузей економіки України. Проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, створює нові і вдосконалює існуючі технології. Здійснює підготовку фахівців високої

кваліфікації – докторів та кандидатів наук, підготовку та перепідготовку інженерних кадрів, в тому числі і для зарубіжних країн.

За роки свого існування університет випустив більше 35 тисяч спеціалістів. Зараз в університеті функціонують 12 факультетів денної форми навчання, факультети заочного і дистанційного навчання; довузівської підготовки, навчання іноземних студентів, інститути післядипломної освіти, фундаментальної і гуманітарної підготовки, кафедра військової підготовки.

На 55 кафедрах успішно здійснюють навчально-виховний процес 677 чол. професорсько-викладацького складу, з яких 60 – доктори наук, професори, 296 – кандидати наук, доценти.

Підготовка фахівців ведеться за 14 галузям знань, з яких 23 гапряма підготовки з 28 спеціальностей.

Створено також факультет архітектури туристичних комплексів, спільний із Кримською академією природоохоронного та курортного будівництва. Разом із цією ж академією у Сімферополі вже працює факультет нафтогазових технологій.

Успішно функціонує навчально-науково-виробничий комплекс, до складу якого входять 33 навчальних заклади різних рівнів акредитації.

Невід’ємною складовою освітньої діяльності університету є наукова і науково-технічна діяльність, яка направлена на інтеграцію наукової, навчальної і виробничої діяльності в системі вищої освіти.

ІФНТУНГ внесено до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави. Атестаційна комісія з питань наукової і науково-технічної діяльності віднесла університет до найвищої категорії “А”.

В університеті функціонують науково-дослідний підрозділ, 27 нових науково-дослідних лабораторій, 7 науково-дослідних секторів, на випускних кафедрах – студентсько-технологічне бюро. Працює Рада молодих вчених і спеціалістів віком до 35 років. Успішно функціонують інноваційні підприємницькі організації, такі як “Технопарк”, “Орган з сертифікації продукції нафтогазового машинобудування” та “Орган з сертифікації персоналу нафтогазової галузі”.

Науково-дослідна робота проводиться у вказаних вище підрозділах з 10-ти наукових напрямків. За цими напрямками вченими університету проводяться фундаментальні і прикладні дослідження, науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НД і ДКР) і послуги.

На базі наукових досліджень в університеті сформовано 12 наукових шкіл, які ведуть фундаментальні дослідження на світовому науково-технічному рівні в області буріння свердловин, розробки та експлуатації нафтогазових родовищ, інтенсифікації нафтогазоконденсатовилучення, технічної діагностики та неруйнівного контролю. Наукові керівники шкіл доктори наук, професори Адаменко О.М., Бойко В.С., Заміховський Л.М., Карпаш О.М., Кісіль І.С., Кондрат Р.М., Крижанівський Є.І., Мислюк М.А., Орлов О.О., Петрина Ю.Д., Семенцов Г.Н., Яремійчук Р.С.

Навчальний процес здійснюється в 45 лекційних, 12 тематичних аудиторіях, 60 аудиторіях для проведення практичних занять, 114 навчальних лабораторіях і 32 комп’ютерних класах.

Створено 16 іменних аудиторій і лабораторій, яким присвоєно імена видатних українських діячів науки і техніки, що сприяє пропаганді серед студентів досягнень вітчизняних вчених.

До послуг студентів науково-технічна бібліотека. Бібліотечний фонд становить 1 млн. 200 тис. одиниць зберігання.

Важливе місце займає спортивно-масова, оздоровча та культурно-масова робота. До послуг студентів – 12 спортивних секцій, 14 абонементних груп "Здоров'я" із плавання, атлетичної гімнастики, центр культури та дозвілля студентів, в якому працюють 11 колективів художньої самодіяльності, три з яких удостоєні Почесного звання "Народний".

Оздоровленню молоді сприяють база відпочинку "Нафтовик", спортивно-оздоровчий табір "Факел", санаторій-профілакторій "Бадьорість" на 50 місць стаціонару та 25 амбулаторних. Успішно функціонує філіал міської поліклініки.

Підприємства громадського харчування університету – цілий комплекс із розгалуженою сіткою їдалень, спеціалізованих кафе та барів, буфетів при гуртожитках.

Студенти проживають в 7-ми гуртожитках університету.

Міжнародна діяльність університету спрямована на підготовку спеціалістів із числа іноземних громадян, науково-технічну співпрацю із зарубіжними організаціями та навчальними закладами. Щорічно студенти та аспіранти проходять закордонні практики, а викладачі – стажування за кордоном. Закордонні практики студенти переважно проходять по лінії IAESTE (Міжнародна асоціація з обміну студентами технічних спеціальностей) та AIESEC (Міжнародна асоціація обміну студентів-економістів). У рамках проходження практик по лінії цих асоціацій студенти побували у Польщі, Чехії, Німеччині, Греції, Фінляндії, Норвегії, Данії, Австрії, Туреччині, Югославії, Хорватії, Англії.

Налагоджено зв'язки із вищими навчальними закладами, організаціями та компаніями, серед яких провідне місце займають університет НОРД (м. Бая-Маре, Румунія); університет Ріджайна (Канада); Краківська гірничо-металургійна академія (м. Краків, Польща); Технічний університет (м. Дрезден, Німеччина); університет Саскатун (Канада).

Факультети і напрями підготовки денної, заочної та дистанційної форм навчання

Шифр галузі	Найменування галузі знань	Напрямок підготовки	Назва спеціальності за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста та магістра	Примітка
1	2	3	4	5
0503	Розробка корисних копалин	Гірництво	Розробка та експлуатація нафтових родовищ	Б, С, М, Дф, Зф
			Розробка та експлуатація газових родовищ	Б, С, М, Дф, Зф
			Морські нафтогазові технології	Б, С, М, Дф, Зф
			Охорона праці в гірничому та нафтовому виробництві	Б, С, М, Дф, Зф
		Буріння		Б, С, М, Дф, Зф
	Розробка корисних копалин	Нафтогазова справа	Проектування та експлуатація нафтопродуктопроводів і нафтобаз	
			Проектування та експлуатація газонафтопроводів, газонафтосховищ і АГНКС	Б, С, М, Дф, Зф
			Проектування та експлуатація систем газопостачання населених пунктів	Б, С, М, Дф, Зф
			Спорудження магістральних трубопроводів	Б, С, М, Дф, Зф
			Обслуговування, ремонт і реконструкція систем газонафтопостачання	Б, С, М, Дф, Зф
			Спорудження системи газозабезпечення	Б, С, М, Дф, Зф
			Обладнання нафтових і газових промислів	Б, С, М, Дф, Зф
0401	Природничі науки	Геологія	Геологія нафти і газу	Б, С, М, Дф, Зф
			Геофізичні методи пошуку та розвідки	Б, С, М, Дф, Зф
			Геофізичні дослідження свердловин	Б, С, М, Дф, Зф
			Екологія і охорона навколишнього середовища	Б, С, М, Дф, Зф
		Геодезія	Б, С, М, Дф, Зф	
		Туризм	Туризм	Б
0701	Транспорт і транспортна інфраструктура	Автомобільний транспорт	Спеціальність: „Автомобілі та автомобільне господарство”. Спеціалізації: “Технічна експлуатація нафтогазового технологічного транспорту” (Дф), „Комп’ютерна діагностика транспортних машин” (Дф, Зф) і “Технічна експлуатація автомобільного транспорту” (Зф).	Б, С, М, Дф, Зф
0505	Машинобудування та матеріалознавство	Інженерна механіка	Технологія нафтогазового машинобудування	Б, С, М, Дф, Зф

1	2	3	4	5
			Комп'ютеризоване машинобудівне виробництво	Б, С, М, Дф, Зф
		Зварювання		Б
			Технологія і устаткування відновлення та підвищення зносостійкості машин і конструкцій	Б, С, М, Дф, Зф
0502	Автоматизації та комп'ютерно-інтегровані технології	Системи управління і автоматики	Системи управління та діагностування об'єктами нафтогазового комплексу	Б, С, М, Дф, Зф
		Автоматизоване управління технологічними процесами		Б, С, М, Дф, Зф
		Програмне забезпечення автоматизованих систем		Б, С
		Комп'ютерні системи і мережі		Б, С
0507	Електротехніка та електромеханіка	Електротехніка та електротехнології	Енергетичний контроль та маркетинг в електроенергетиці	Б, С, М, Дф, Зф
		Прилади та системи неруйнівного контролю	Методи та прилади контролю якості та сертифікації продукції	Б, С, М, Дф, Зф
	Метрологія та вимірювальна техніка та інформаційно-вимірювальні технології	Метрологія та інформаційно-вимірювальні технології	Комп'ютерні інтелектуальні засоби вимірювання	Б, С, М, Дф, Зф
			Метрологія, стандартизація та сертифікація	Б, С, М, Дф, Зф
	Приладобудування			
0305	Економіка та підприємництво	Облік та аудит	6.030509	Б, С, М, Дф, Зф
		Економіка підприємства	6.030504	Б, С, М, Дф, Зф
		Фінанси і кредит	6.030508	Б
	Управління галузевим та регіональним економічним розвитком	Менеджмент організацій	Менеджмент підприємницької діяльності	Б, С, М, Дф, Зф

1	2	3	4	5
	Управління та інформаційної діяльності	Документознавство та інформаційна діяльність		Б, С, Дф, Зф
		Переклад		Б
		Державне управління	Державна служба	М, Дф, Зф
			Економіка	М, Дф, Зф
0601	Будівництво та архітектура	Архітектура	Архітектура рекреаційних будівель і споруд	Б
			Ландшафтна архітектура	Б
			Дизайн міського середовища	Б

Б – рівень “Бакалавр”; С – рівень “Спеціаліст”; М – рівень “Магістр”; Дф – денна форма навчання; Зф – заочна форма навчання.

Навчальні плани і програми дисциплін університету забезпечують новий зміст навчання, визначений освітньо-професійними програмами підготовки фахівців за ступеневою схемою: бакалавр-спеціаліст-магістр.

Особливістю навчальних планів і програм є те, що вони враховують міжнародний досвід роботи в галузі освіти, регіональні потреби країни. Це дає змогу забезпечити якісну фундаменталізацію та профілізацію за рахунок взаємної участі факультетів та інститутів університету в підготовці фахівців за різними напрямками при одночасному забезпеченні високих можливостей міжпредметних зв'язків.

Практична підготовка студентів проходить на навчальних полігонах, сучасних підприємствах і організаціях різних галузей господарства та в обчислювальному центрі. Із провідними галузевими підприємствами укладено угоди на підготовку спеціалістів.

Правоустановчі документи:

- Статут Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, заснованого на державній власності і затверджений Міністерством освіти і науки України в 2002 р.
- Ліцензія про надання освітніх послуг (серія АА № 521020, видана 14.07.2003 р.)
- Сертифікат про акредитацію за IV рівнем (серія СД – IV № 090177, рішення ДАК від 11.04.2001 р., протокол № 32)

Д. ПРОЦЕДУРА ДОПУСКУ ДО НАВЧАННЯ

◆ ЗАГАЛЬНІ УМОВИ ВСТУПУ

1. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (далі університет) проводить підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями: бакалавр; спеціаліст, магістр.

Підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліст, магістр здійснюється після успішного закінчення підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр.

2. Фінансування підготовки фахівців в університеті проводиться:

– за рахунок коштів державного бюджету України, республіканського бюджету Автономно Республіки Крим та місцевих бюджетів – за державним замовленням;

– за рахунок цільових пільгових державних кредитів;

– за рахунок коштів юридичних осіб;

– за рахунок коштів фізичних осіб.

Рішення про зарахування вступника з оплатою його навчання за рахунок пільгового довгострокового кредиту приймається Приймальною комісією університету на підставі заяви вступника за результатами складання вступних випробувань відповідно до встановленої університетові квоти.

Понад установлені обсяги прийому на місця, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, університет здійснює прийом студентів у межах чисельності, зумовленої Ліцензією, з оплатою вартості навчання на договірній основі.

3. На перший курс університету приймаються громадяни України, іноземні особи без громадянства, що постійно проживають на території України, які мають документ державного зразка про повну загальну середню освіту.

Кафедра військової підготовки університету здійснює підготовку громадян на посади осіб офіцерського складу для проходження військової служби за контрактом. На перший курс зараховуються особи, які відповідають вимогам Закону України "Про загальний військовий обов'язок і військову службу" та Указу Президента України від 07.11.2001 №1053 "Про положення про проходження військової служби відповідними категоріями військовослужбовців".

4. Університет приймає осіб, навчання яких фінансується за рахунок коштів юридичних і фізичних осіб і які отримали освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, для продовження навчання за освітньо-кваліфікаційними програмами зі скороченим терміном підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр за умови вступу на напрям підготовки, що відповідає здобутому освітньо-кваліфікаційному рівню, і за наявності узгоджених навчальних планів.

5. Підготовка іноземців та осіб без громадянства здійснюється згідно з Законом України "Про правовий статус іноземців", постановою Кабінету Міністрів України від 26.02.93 №136 "Про навчання іноземних громадян в Україні", Указом Президента України від 25.03.94 №112/94 "Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України із суміжними прикордонними областями Російської Федерації", "Положенням про прийом іноземців та осіб без громадянства на навчання до вищих навчальних закладів", затвердженим постановою Кабінету Міністрів від 05.08.98 №1238 та "Положенням про визнання іноземних документів про освіту",

затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 563 від 20.08.2004 р. Іноземці, яким надаються державні стипендії за міжнародними договорами, загальнодержавними програмами, іншими міжнародними зобов'язаннями України, зараховуються на навчання на підставі направлень Міністерства освіти і науки України в межах обсягів державного замовлення.

Іноземці українського походження, які отримали направлення на навчання від офіційно зареєстрованих українських національно-культурних товариств, користуються такими самими правами, що і громадяни України, якщо вони були учасниками міжнародних олімпіад із загальноосвітніх предметів, вступне випробування з яких визначено університетом як профілююче для вступу на обраний вступником напрям підготовки.

6. Громадяни України мають право на безоплатну освіту в університеті незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання та інших обставин.

7. Громадянам України гарантується здобуття в університеті на конкурсній основі вищої освіти освітньо-кваліфікаційних рівнів: бакалавр, спеціаліст, магістр – за кошти державного бюджету в межах вимог державних стандартів, якщо вищу освіту за цими освітньо-кваліфікаційними рівнями громадянин здобуває вперше.

Відповідно до Закону України "Про вищу освіту", зазначені гарантії поширюються також на громадян України, які за станом здоров'я втратили можливість виконувати службові та посадові обов'язки за отриманою раніше кваліфікацією.

8. Організацію прийому до університету здійснює Приймальна комісія, яка щорічно затверджується наказом ректора і діє відповідно до Положення про Приймальну комісію університету.

9. Умови прийому на навчання в університет та зарахування в число студентів здійснюється на основі діючих Правил прийому до університету на кожен календарний рік.

10. Приймальні комісії університету з прийому документів та проведення вступних випробувань на денну та заочну форми навчання працюють у містах Івано-Франківську, Полтаві, Охтирці, Прилуках, Краснограді (Харківська обл.) та Сімферополі (Автономна Республіка Крим); з прийому документів та проведення вступних випробувань на заочну форму навчання – в містах Дрогобичі, Надвірній та смт. Бурштині.

◆ ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКІ ПРОГРАМНІ ВИМОГИ

1. Для отримання диплома освітнього рівня "Бакалавр" необхідно набрати 240 кредитів з принаймні задовільною оцінкою.

2. Для кожної спеціальності обов'язковими є загальні вимоги відповідної освітньо-професійної програми (ОПП). Необхідно засвоїти ОПП спеціальності та спеціалізації.

3. Необхідно засвоїти загально університетську програму.
4. Усі студенти незалежно від обраного фаху повинні вивчати суспільні та гуманітарні дисципліни.
5. Студенти з недостатнім рівнем шкільних знань повинні досягнути потрібного рівня протягом 1-го року навчання в університеті, відвідуючи додаткові курси або складаючи додаткові іспити.

◆ НАВЧАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ СТУДЕНТА

Навчальне навантаження студента обмежене – до 30 кредитів у семестр.

◆ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ СТАТУС СТУДЕНТА

Студент переводиться на наступний курс після освоєння 60 кредитів. Студент першого курсу, який повинен добрати певні курси, щоб відповідати вступним критеріям і таким чином продовжити навчання, може робити це протягом всього навчального року, в тому числі за рахунок літнього семестру. Тижневе навчальне навантаження студента – до 30 год.

Студент переводиться на третій курс після освоєння 120 кредитів, на четвертий – після завершення 180 кредитів.

◆ ВІДВІДУВАННЯ

Студент несе повну відповідальність за виконання всіх видів роботи, передбачених навчальною програмою курсів, на які він зареєструвався. Усі пропущені практичні та лабораторні заняття повинні бути підтверджені відповідними документами як пропуски з поважних причин. Згідно вказаних документів складається план відпрацювань у певній формі в залежності від особливості дисципліни. План відпрацювань координатор письмово погоджує з викладачем відповідної дисципліни. Студент позбавляється права відвідувати заняття, якщо у нього 28 год. пропусків без представлення документа про поважні причини. Якщо студент пропустив 1/3 курсу з поважних причин, він повинен у літньому семестрі повторити даний курс. Студент, який з певних причин не допускається адміністрацією на заняття, не має права відвідувати заняття до появи нового розпорядження.

◆ СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

За шкалою ECTS	За національною системою	За системою ІФНТУНГ (в балах)
A	5 (відмінно)	90 – 100
B, C	4 (добре)	75 – 89
D, E	3 (задовільно)	60 – 74
F, X	2 (незадовільно з можливістю перескласти)	35 – 59
F	2 (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)	1 – 34

◆ КОНТРОЛЬ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ

Контрольні заходи включають *поточний* та *підсумковий* контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних, семінарських та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються відповідною кафедрою.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах.

Результати поточного контролю враховуються при виставленні підсумкової оцінки за кожний кредитний модуль.

Студент інформується про результати оцінювання кредитного модуля як складової підсумкового оцінювання засвоєння кредитно-модульної програми навчальної дисципліни.

Підсумкове оцінювання засвоєння навчального матеріалу дисциплін визначається обов'язковим проведенням семестрового екзамену (заліку), як інтегрована оцінка засвоєння всіх кредитних (змістових і операційно-діяльнісних) модулів із урахуванням "вагових" коефіцієнтів, там, де це необхідно.

Студент, що набрав протягом нормативного терміну вивчення дисципліни необхідну кількість балів та виконав навантаження кредиту має можливості:

- за рішенням викладача не складати іспит (залік), якщо у нього відмінна оцінка, і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку;
- ліквідувати академічну різницю, пов'язану з переходом на інший напрям підготовки, чи до іншого вищого навчального закладу;
- поглиблено вивчити окремі розділи (теми) навчальних дисциплін, окремі навчальні дисципліни, які формують кваліфікацію, що відповідає сучасним вимогам ринку праці.

Академічні успіхи студента офіційно реєструються із використанням національної системи оцінок.

Загальна оцінка студента за виконання навантаження в кредитно-модульній програмі включає дві оцінки:

1. Оцінка повноти виконання навчального навантаження студента і визначається числом набраних залікових кредитів. Набір залікових кредитів в 100 відсотках свідчить, що студент атестований за дану навчальну дисципліну. Кредит вважається зарахованим, якщо студент виконав передбачені в кредитно-модульній програмі види робіт.

2. Оцінка якості виконання навчального навантаження студентом зараховується за умови повноти виконання навчального навантаження та характеризує якість зарахованих кредитів в балах норми кредиту. Система вимірювання та оцінювання норми кредиту розробляється в університеті окремо, можливо в розрізі кожної спеціальності і враховується при нарахуванні стипендії.

Державна атестація студентів проводиться відповідно до діючої нормативної бази.

◆ **АКАДЕМІЧНА УСПІШНІСТЬ**

• **Попередження за результатами міжсеместрового та семестрового підсумкового контролю (контрольний тиждень)**

На **9 тижні** проводиться атестація. Студентам, які мають незадовільні оцінки з певних предметів, надсилаються офіційні попередження про необхідність прийняття певних заходів за погодженням з боку куратора (координатора-методиста) та викладача дисципліни, з якої одержана незадовільна оцінка. Копія попередження надсилається батькам або опікунам студентів, з якими укладений договір про оплату за навчання. Ще одна копія зберігається у куратора.

Якщо студент отримує незадовільну оцінку в кінці семестру, йому надсилають попередження про необхідність коректування індивідуального плану в наступному семестрі та переведення його на випробувальний термін. Копія попередження надсилається батькам або опікунам студентів, з якими укладений договір про оплату за навчання. Ще одна копія зберігається у куратора.

◆ **ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВЕДЕННЯ, ВІДРАХУВАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ТА ПЕРЕРИВАННЯ ЇХНЬОГО НАВЧАННЯ**

Загальний порядок переведення, відрахування, поновлення студентів та переривання їхнього навчання зазначений у "Положенні про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти", затвердженого Міністерством освіти від 15.07.96р., №245.

• **Особливості переривання навчання (академвідпустки) та поновлення студентів**

Студент може взяти перерву у навчанні (академічну відпустку, повторний курс) згідно з порядком надання академічної відпустки та повторного навчання, зазначеного у "Положенні про академічні відпустки та повторне навчання у вищих закладах освіти" від 06.06.96 р., № 191.

Студенти, які хочуть перервати своє навчання, повинні подати декану заяву про переривання навчання і подальше поновлення навчання. Звичайний термін переривання навчання – 1 семестр. Якщо декан дає на це згоду, то поновлення студента відбуватиметься згідно тих правил, які існували на час останньої реєстрації студента в університеті. Студент може подати заяву про припинення навчання ще на 1 семестр, але така перерва у навчанні не має перевищувати 1 календарний рік. Після двох семестрів припинення навчання студент повинен активно вчитись для одержання ступеня бакалавра. Якщо студент припиняє тимчасово навчання для одержання ступеня бакалавра в іншому навчальному закладі даної країни або за кордоном, він повинен заздалегідь отримати на це згоду декана.

• **Відрахування**

Відрахування студента за академічну неуспішність здійснюється у таких випадках:

1. Три незадовільних оцінки (незарахованих результати) протягом одного семестрового контролю.
2. Неспроможність підняти рівень успішності з трьох і більше незданих курсів до задовільного протягом випробувального терміну. Випробувальний термін може бути продовжений у разі клопотання куратора та декана за умови значного покращення загальної успішності студента.
3. Невиконання студентом індивідуального навчального плану.
4. У зв'язку з неможливістю сформувати студентом індивідуального плану на наступний рік внаслідок незарахування йому запланованих змістових модулів та обмежень, накладених структурно-логічною схемою підготовки, а також за порушення умов договору про навчання.
5. Студент, якого двічі відраховували за неуспішність, поновленню не підлягає.
6. Студент може бути відрахований за порушення правил поведінки та недотримання університетської політики з певних питань.

• **Переведення студентів**

При переведенні студент додатково додає до заяви копію договору про навчання в попередньому навчальному закладі, академічну довідку за весь період навчання, з обов'язковим зазначенням назв дисциплін, загальної кількості годин, залікових кредитів, передбачених на їх вивчення та форм контролю, програми дисциплін (змістові модулі).

При позитивному розгляді ректором заяви, деканат проводить Perezархування результатів навчання з дисциплін шляхом порівняння змістових модулів та визначає академічну різницю нормативних змістових модулів, яка не повинна перевищувати, як правило, 10 навчальних дисциплін.

◆ **СТИПЕНДІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТУДЕНТІВ**

Стипендіальне забезпечення студентів здійснюється за підсумками виконання індивідуального навчального плану, виходячи з основних положень: "Порядку призначення, виплати та розмірів стипендіального забезпечення учнів, студентів, курсантів, слухачів, клінічних ординаторів, аспірантів і докторантів", затвердженого Кабінетом Міністрів України від 08.08.2001 р. №950.

При перевищенні граничного терміну навчання стипендія студентам не призначається, оскільки цей етап навчання не фінансується з державного бюджету.

◆ **КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ СТУДЕНТОМ ЙОГО ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ**

1. Надання кваліфікованих консультацій щодо формування індивідуального навчального плану студента, його реалізації протягом всього періоду навчання покладається на куратора.

2. Куратором може бути науково-педагогічний працівник випускної кафедри, як правило, професор або доцент, ґрунтовно ознайомлений з вимогами відповідних галузевих стандартів вищої освіти.

Куратор призначається наказом ректора університету за поданням декана відповідного факультету. У рамках виконання своїх функцій куратор підпорядкований заступнику декана факультету, який відповідає за формування індивідуального навчального плану студента.

3. На куратора покладається виконання таких основних завдань:

– ознайомлення студентів з нормативно-методичними матеріалами (інформаційним пакетом тощо), які регламентують організацію навчального процесу за кредитно-модульною системою;

– надання рекомендацій студентам щодо формування їх індивідуального навчального плану з урахуванням засвоєних змістових модулів (навчальних дисциплін) за час перебування в інших вищих навчальних закладах України або за кордоном;

– погодження індивідуального навчального плану студента та подання його на затвердження деканові факультету;

– контроль за реалізацією індивідуального навчального плану студента на підставі відомостей про зараховані студенту залікові кредити з подальшим поданням пропозицій щодо продовження навчання студента або щодо його відрахування.

4. Куратор має право:

– відвідувати всі види занять згідно з індивідуальним навчальним планом студента;

– подавати пропозиції деканові факультету щодо переведення на інший курс, відрахування та заохочення студента;

– брати участь у засіданнях кафедри та вченої ради факультетів;

– подавати пропозиції щодо поліпшення організації та проведення навчального процесу, діяльності кураторів.

◆ **УМОВИ ОДЕРЖАННЯ ДИПЛОМУ**

Ступінь бакалавра присвоюється студентам, які повністю виконали навчальні вимоги університету:

– виконали навчальний план в повному обсязі – 240 кредитів.

– заповнили анкету

– подали заяву

– розраховалися з бібліотекою

– підписали обхідний лист

Диплом з відзнакою на ступінь бакалавра отримують студенти, які одержали 75% оцінок “відмінно” з усіх дисциплін, що вивчались, здали державні екзамени на “відмінно” за умови відсутності задовільних оцінок.

◆ **ПРАВА УНІВЕРСИТЕТУ**

Зараховувати студентів

Змінювати правила вступу

Поновлювати студентів

Відмовляти в поновленні студентів
Виключати студентів чи недопускати до навчання
Вносити зміни до програм
Переглядати оплату

◆ **ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ ЩОДО ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ ПРО СТУДЕНТА**

Інформація про особу – це сукупність документованих або публічно оголошених відомостей про особу. Основними даними про особу (персональними даними) є: національність, освіта, сімейний стан, релігійність, стан здоров'я, адреса, дата і місце народження.

Джерелами документованої інформації про особу є видані на її ім'я документи, підписані нею документи, а також відомості про особу, зібрані державними органами влади та органами місцевого і регіонального самоврядування в межах своїх повноважень.

Забороняється збирання відомостей про особу без її попередньої згоди, за винятком випадків, передбачених законом.

Кожна особа має право на ознайомлення з інформацією, зібраною про неї.

◆ **ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ**

Обчислювальні системи в ІФНТУНГ певною мірою використовуються для виконання освітницьких завдань університету і є визначальним фактором створення загальної навчальної атмосфери. До комп'ютерних систем університету належать всі комп'ютери, якими володіє чи користується університет, також вони включають технічне обладнання, програмне забезпечення, бази даних та інформаційні мережі під'єднані до даних систем. Вони охоплюють структури комплексного користування та термінали для одного користувача, персональні комп'ютери, які можуть бути як окремими, так і під'єднаними до мереж.

Використання обчислювальних систем регулюються відповідними університетськими постановами та правилами користування мережами BINET та Internet, також федеральними, місцевими та міжнародними законами.

Для представників університету надається доступ до комплектуючих, програмного забезпечення і мереж для досягнення основної мети – підвищення рівня знань.

При використанні обчислювальних систем користувачі повинні:

1. Входити в систему через авторизований обліковий запис комп'ютера.
2. Використовувати обчислювальні системи в межах діяльності, що пов'язана з університетськими завданнями, в тому числі навчання, дослідження або обслуговування. Несанкціоноване використання систем для особистої вигоди – заборонене.
3. Використовувати в даних системах тільки легально отримані, ліцензовані бази даних чи програмне забезпечення у відповідності з ліцензією чи купівельними угодами і федеральними законами про авторське право та інтелектуальну власність.
4. Поважати приватність інших, утримуючись від перегляду, розповсюдження чи перетворення особистих даних без згоди користувача.

Користувачам забороняється:

1. Втручатися чи будь-яким чином перешкоджати діяльності комп'ютерних систем, включаючи непропорційне використання комп'ютерних ресурсів, що уповільнюють доступ для інших користувачів;
2. Мати доступ чи використовувати комп'ютерний обліковий запис іншої особи чи дозволяти іншим особам користуватись своїм записом;
3. Використовувати обчислювальні системи університету як засіб несанкціонованого доступу до комп'ютерних записів чи систем всередині або ззовні університетських систем;
4. Використовувати чи створювати програмне забезпечення на зразок вірусів;
5. Використовувати комп'ютерні системи для діяльності, яка може бути сприйнята як непристойна чи агресивна.

Недотримання даного кодексу дає право ректорату тимчасово чи тривало відлучати користувача від доступу до комп'ютерних систем ІФНТУНГ. У спеціальних лабораторіях, де використовується комп'ютерне обладнання, можуть діяти додаткові правила.

◆ ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ ЩОДО ПАЛІННЯ ТА ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ І НАРКОТИКІВ

В університеті заборонено паління та вживання алкоголю та наркотиків (наказ Міністерства освіти і науки України від 10.09.2003 р. № 612 та наказ по університету від 13.11.2003 р. № 84).

◆ ОПЛАТА ЗА НАВЧАННЯ ТА ОСВІТНІ ПОСЛУГИ

Кошторисна вартість навчання для студентів, які навчатимуться на платній основі, за спеціальностями напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»:

Напрямок	Вартість, грн.	Вартість для СНД
Екологія та охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	6 000,00	ум.од. в перерахунку на курс НБУ до гривні

II ЗАГАЛЬНА ПРАКТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

А. ФОРМАЛЬНОСТІ, ПРИЙНЯТІ В УКРАЇНІ ЩОДО ПРИЙОМУ СТУДЕНТІВ

Для вступу в ІФНТУНГ іноземні громадяни при прибутті в університет повинні подати такі документи:

- 1) анкету встановленого зразка;
- 2) документ (медичну довідку) про відсутність ВІЛ-інфекції;
- 3) легалізований і з перекладом українською мовою медичний сертифікат про стан здоров'я, засвідчений офіційним органом охорони здоров'я країни, з якої прибув іноземець, і виданий не пізніше ніж за два місяці до від'їзду на навчання в Україну;
- 4) страховий поліс з надання екстреної медичної допомоги;
- 5) нотаріально завірений переклад українською мовою копії свідоцтва про народження;
- 6) 8 фотокарток розміром 3x4 см;
- 7) зворотний квиток з відкритою датою повернення на батьківщину терміном до одного року;
- 8) оригінал і копію документа про освіту;
- 9) оригінал і копію додатка до документа про освіту, в якому зазначається інформація про форму та терміни навчання, систему оцінювання знань, перелік навчальних дисциплін (предметів);
- 10) документ державного центрального органу управління освітою іноземної країни про визнання (акредитацію) навчального закладу та навчальної програми (плану) органами державної влади;
- 11) документ державного центрального органу управління освітою іноземної країни про права (академічні та професійні), які надаються власнику документів органами державної влади країни.

Іноземні громадяни зараховуються на навчання за результатами співбесіди на підставі укладеного договору.

Для в'їзду в Україну у період з 15 серпня по 15 листопада підставою для оформлення в'їзної візи з метою навчання є оригінал відповідного запрошення, яке видається зарахованим на навчання в університет іноземним студентам згідно з встановленими вимогами.

Візовий режим залежить від країни проживання студента.

У випадку необхідності відкриття української візи про її вартість можна довідатись у посольствах та консульствах України за кордоном.

У місячний термін після перетину кордону України студент-іноземець повинен сплатити вартість відкриття реєстрації у відділі паспортної і еміграційної роботи при УМВС в Івано-Франківській області (вул. Лепкого, 6).

Для реєстрації необхідно подати такі документи:

- паспорт з позначкою про перетин кордону;

– ксерокопію паспорта (перша сторінка та сторінка з позначкою про перетин кордону).

Сума плати по 5-ти рахунках становить близько 23 грн.

Зазначена реєстрація проводиться терміном до одного року і поновлюється щорічно.

Б. ЯК ПОТРАПИТИ ДО УНІВЕРСИТЕТУ

вул. Карпатська 15, м. Івано-Франківськ, Україна, 76019

тел. +3 (03422) 4-22-64, 4-24-53

факс +3 (03422) 4-21-39

e-mail: admin@nung.edu.ua

В. ВАРТІСТЬ ПРОЖИВАННЯ

Про свій приїзд (для іноземних громадян) потрібно повідомити координатора (тел. +3 (03422) 4-21-11), або відділ міжнародних зв'язків (тел. +3 (03422) 4-82-42, +3 (03422) 4-53-69)

Орієнтовна оплата за житло:

- | | |
|---------------------------------|--|
| – оплата за місце в гуртожитку | за місяць 6,25 грн. (при наявності електролічильника),
69-79 грн. при відсутності електролічильника |
| – плата за кімнату в гуртожитку | для іноземних громадян до 300 у.о. в рік |

Г. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ

ІФНТУНГ має 7 гуртожитків, проте не може забезпечити місцем в гуртожитку усіх студентів, які цього потребують. Першочергове право на поселення в гуртожиток мають студенти-сироти, студенти-напівсироти, студенти з багатодітних сімей, студенти-чорнобильці, студенти, батьки яких є інвалідами, малозабезпечені студенти та студенти з дітьми. Інші категорії студентів розміщуються в приватному секторі. Допоможуть у пошуку кімнати чи квартири оголошення в рекламних виданнях “Афіша Прикарпаття”, “Івано-Франківськ та івано-франківці” та місцевих газетах. Різноманітні агенства з нерухомості теж пропонують допомогу.

Іноземні студенти при прибутті в університет повинні звернутися у міжнародний відділ ІФНТУНГ, про свій намір навчатись повідомити завчасно за **2-3 місяці** до приїзду. Іноземні студенти, які приїхали на короткий термін, можуть поселитися в профілакторії, інші звертаються до куратора для вирішення питання щодо забезпечення житлом.

Д. ЗДОРОВ'Я І СТРАХУВАННЯ

1. МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Медичне обслуговування студентів ІФНТУНГ здійснюють:

– санаторій-профілакторій "Бадьорість" на 50 місць стаціонару та 25 амбулаторних;

– філіал міської поліклініки, у якому працюють такі фахівці: терапевт, кардіолог, невропатолог, окуліст, стоматолог. Студенти мають можливість також проходити щорічно профілактичне обстеження.

Медичне обстеження проводиться безкоштовно. Лікування в санаторії-профілакторії – безкоштовне. Інші послуги та лікарські препарати платні.

Студенти можуть придбати медичну страховку, звертатися в інші державні та приватні медичні заклади міста і області для надання медичної допомоги.

Університетська база відпочинку "Нафтовик" та спортивно-оздоровчий табір "Факел" теж сприяють оздоровленню та лікуванню студентів.

2. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Вирішенням питань соціального захисту студентів ІФНТУНГ займається первинна профспілкова організація студентів (ППОС). З фонду соціальної допомоги надаються кошти студентам, аспірантам та докторантам у таких випадках:

– для лікування студентів – членів профспілки, а також для лікування та поховання їх рідних;

– для надання матеріальної допомоги малозабезпеченим студентам;

– для доплати за проживання в гуртожитках студентам-напівсиротам, із багатодітних сімей, студентам-чорнобильцям, студентам, батьки яких є інвалідами, які оплачують половину вартості;

– для повної оплати за проживання в гуртожитках студентам-сиротам та студентам, позбавленим батьківського піклування;

– для одержання щомісячно коштів із держбюджету на харчування, а також згідно з рішенням адміністрації та ППОС, на додаткові талони на харчування в студентських їдальнях університету;

– для встановлення доплат до стипендій старостам, профоргам академічних груп, старостам гуртожитків, головам профбюро факультетів, виплати премій активним учасникам художньої самодіяльності, спортсменам – членам збірних команд університету та ін.

Е. УМОВИ НАВЧАННЯ

1. НАУКОВО-ТЕХНІЧНА БІБЛІОТЕКА

Науково-технічна бібліотека ІФНТУНГ – одна з найбільших бібліотек вищих навчальних закладів України.

До послуг користувачів:

- довідково-бібліографічний відділ із залом каталогів та картотек;
- відділи обслуговування користувачів з абонементом навчальної, наукової, художньої літератури, міжбібліотечним абонементом (МБА); читальними залами технічної літератури, соціально-економічної літератури, художньої літератури, періодики та іноземної літератури, лабораторних робіт та методичних вказівок.

Документально-інформаційні ресурси бібліотеки складають близько 100 тисяч друкованих видань: газет та журналів. У читальних залах експонуються розгорнуті постійно діючі книжкові виставки, на абонементі художньої літератури щомісячно ведеться літературний календар. Організуються літературні та тематичні вечори, зустрічі за круглим столом, години духовності.

Проводяться дні кафедр, дні інформації, місячники студентів-першокурсників, дипломників, дні аспірантів. Надаються послуги з копіювання друкованих матеріалів.

Бібліотека є обласним методичним центром бібліотек вищих навчальних закладів освіти III-IV рівнів акредитації та членом науково-методичної бібліотечної комісії Міносвіти України.

Для того, щоб мати право користуватися бібліотечними фондами, необхідно одержати читацький квиток. Користування бібліотекою безплатне. У разі втрати чи пошкодження книг користувач зобов'язаний відшкодувати збитки згідно з чинним Положенням.

Бібліотека працює з 10.00 до 21.00 год. щоденно, крім неділі. Студенти можуть також користуватися послугами інших бібліотек міста та області.

2. УМОВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

До послуг студентів 11 навчальних корпусів, 32 комп'ютерних класи, 45 лекційних, 12 тематичних аудиторій, 60 аудиторій для проведення практичних занять, 144 навчальні лабораторії, 2 ресурсні центри на факультеті управління та інформаційної діяльності, доступ до мережі Інтернет, геологічний музей, навчальні полігони, майстерні.

Є. ІНША ПРАКТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Студенти можуть одержати іншу практичну інформацію про роботу банків, громадського транспорту, закладів громадського харчування, церков з різних довідникових джерел, преси, які можна придбати в кіосках міста.

Ж. ПОЗАПРОГРАМНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ДОЗВІЛЛЯ

1. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

До послуг студентів – п'ять спеціалізованих спортивних залів, 25-метровий плавальний басейн, легкоатлетичний манеж, новий тренажерний зал,

стадіон, комплекс відкритих спортивних і гімнастичних майданчиків, сауна, кабінети лікарського контролю.

Працюють 12 спортивних секцій, 14 абонементних груп "Здоров'я" з плавання та атлетичної гімнастики. Великою популярністю в студентській молоді користуються такі види спорту, як вільна боротьба, плавання, важка атлетика, баскетбол, легка атлетика, волейбол і футбол.

Хороші спортивні здобутки в області і Україні мають збірні команди з важкої атлетики, легкої атлетики, плавання, волейболу, футболу та боротьби. Колектив університету – переможець і призер спартакіад області серед вищих навчальних закладів України. Збірні команди з пауерліфтингу, вільної боротьби, гандболу, настільного тенісу, футболу – чемпіони міста серед студентів, а окремі спортсмени є чемпіонами і призерами України.

2. ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І ДОЗВІЛЛЯ СТУДЕНТІВ

Організацію змістовного дозвілля студентів і залучення їх до самодіяльної художньої творчості здійснює Центр культури і дозвілля студентів (ЦКДС).

При ЦКДС працюють 11 колективів художньої самодіяльності. Три із них удостоєні почесного звання "народний": ансамбль танцю "Самоцвіти", ансамбль бального танцю "Ритм", чоловічий вокальний ансамбль "Обрій".

Відомі за межами області танцювальні колективи:

- народний ансамбль танцю "Самоцвіти";
- народний ансамбль бального танцю "Ритм", який є складовою частиною міського клубу спортивного бального танцю "Діамант";
- шоу-балет "Шарм" – колектив естрадно-спортивного танцю;
- танцювальний спортивний колектив "Брейк-данс".

Користуються заслуженою популярністю народний чоловічий ансамбль „Обрій” та жіночий вокальний ансамбль „Відлуння”, у репертуарі яких естрадні та джазові пісні, збірні команди КВК „Три крапки” та „Повний газ”.

Наймолодший колектив – оркестр народних інструментів, у складі якого скрипалі, цимбалісти, баяністи, сопілкарі, кларнетисти, гітаристи. Серед колективів художньої самодіяльності є рок-гурт.

Щорічно в університеті проводяться огляди-конкурси університетських талантів, традиційні концерти до знаменних дат нашої держави, а також тематичні вечори, урочиста церемонія посвяти першокурсників у студенти університету.

Мистецькі колективи університету з успіхом демонстрували свою майстерність на "великих" сценах України, Росії, Польщі.

На сцені університету часто виступають колективи художньої самодіяльності Івано-Франківська, Харкова, Кривого Рогу, Херсону, Кракова (Польща), професійні артисти.

3. ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ З ОСОБИСТИХ ПИТАНЬ

Прийом студентів з особистих питань постійно здійснюють члени ректорату університету, декани факультетів за окремим графіком:

Перший проректор	Козак Федір Васильович	4-21-11	15.00-16.00 кожен четвер
Проректор з наукової роботи	Карпаш Олег Михайлович	4-24-30	
Проректор з науково-педагогічної роботи	Галушак Мар'ян Олексійович	4-54-53	
Проректор з науково-педагогічної роботи	Чеховський Степан Андрійович	50-45-47	14.00-16.00 щоденно
Проректор з економічних і правових питань	Кравець Олег Адольфович	4-20-30	
Проректор з адміністративно-інженерних питань	Федорів Ярослав Дмитрович	4-21-18	

III КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ

A. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС КАФЕДРИ

1. КООРДИНАТОР ECTS ВІД КАФЕДРИ

Координатором ECTS на кафедрі екології є завідувач кафедри, доктор технічних наук, професор Адаменко Ярослав Олегович.

Адреса для листування:

Україна 76019, м. Івано-Франківськ,

вул.Карпатська,15

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
кафедра екології, корпус 5, кабінет 5211

тел. роб. +3 (0342) 50-59-42

E-mail: yarad@inbox.ru, adolmak@ifdtung.if.ua, www.ecosafety.ifdtung.if.ua

Особисто з координаторами можна зустрітись в середу з 10.30 по 14.00 за адресою кафедри.

2. СТИСЛИЙ ОПИС СТРУКТУРИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ КАФЕДРИ

Кафедра екології почала працювати 01 вересня 1996 року як випускна кафедра для підготовки бакалаврів, спеціалістів і магістрів з напрямку підготовки «Екологія та охорона навколишнього середовища та раціональне природокористування» на базі кафедри інженерної екології та загальної геології, яка існувала як випускна з 01 липня 1993 року. До того була загальногеологічною й у різний час мала різні назви: кафедра теоретичних основ геології; загальної геології, мінералогії й петрографії. В Інституті нафти і газу функціонувала від початку його заснування, тобто з вересня 1963 року, коли її перевели до Івано-Франківська з Львівського політехнічного інституту, де була організована ще в 1945 році як кафедра загальної геології, мінералогії, історичної й регіональної геології.

Кафедра екології укомплектована висококваліфікованими викладачами – фахівцями-екологами, гідрологами, кліматологами, біологами, геологами. Всього – 21 чоловік. Із них 3 доктора наук, професори; 8 кандидатів наук, доцентів; асистенти; аспіранти; докторанти; інженери.

При кафедрі відкрита аспірантура та докторантура зі спеціальності 21.06.01 – Екологічна безпека.

Очолює кафедру доктор технічних наук, професор Адаменко Ярослав Олегович.

На кафедрі екології започаткована Наукова Школа раціонального використання і захисту природи під керівництвом доктора геолого-мінералогічних наук, професора, академіка трьох Академій Наук, лауреата Державної премії СРСР Олега Максимовича Адаменка.

Наукові дослідження кафедри екології ведуться у наступних напрямках:

- оцінка впливу на навколишнє середовище (ОВНС) народногосподарських об'єктів,
- комп'ютерні системи екологічного моніторингу й екологічної безпеки держави, регіону, адміністративних областей і районів, міст і промвузлів, окремих об'єктів,
- екологічна геофізика, екологічна геологія, екологічна геоморфологія,
- геолого-геохімічні методи оцінки ресурсів нафти і газу,
- комп'ютеризовані експертні системи для пошуку, розвідки та розробки родовищ нафти і газу,
- еколого-економічна оцінка нетрадиційних енергоресурсів: вітру, води, біогазу, сонячної, геотермальної й інших видів альтернативної енергетики,
- оцінки природно-ресурсного потенціалу,
- розрахунки граничне допустимих викидів (ГДВ) та скидів (ГДС), інвентаризація джерел викидів, видача дозволів на спецводокористування тощо,
- екологічні моделі Дністра, Прута, Карпатського регіону,
- палеогеографія, палеоекологія та геоархеологія Європи, Азії й Африки.

3. СТИСЛИ ОПИС УМОВ ДЛЯ НАВЧАННЯ

Кафедра має навчально-наукові лабораторії: комп'ютерних інформаційних технологій в екології; екології гідросфери й охорони водних ресурсів; екології атмосфери, газової та рідинної хроматографії; екології педосфери й охорони зелених ресурсів, рентгеноструктурного і термогравіметричного аналізу; фізико-хімічних досліджень техносфери; утилізації та рекуперації відходів; техноекологічних досліджень; кабінети: геологічного середовища, геоморфосфери та геофізсфери; картографічного моделювання екосистем; екологічного моніторингу та екологічного картування; комп'ютерні класи. За кафедрою закріплено 18 приміщень загальною площею 480 квадратних метрів.

Кафедра має нові навчально-наукові лабораторії: комп'ютерних інформаційних технологій в екології; утилізації та рекуперації відходів; техноекологічних досліджень; кабінети: геологічного середовища, геоморфосфери та геофізсфери; картографічного моделювання екосистем; екологічного моніторингу та екологічного картування; комп'ютерні класи. За кафедрою закріплено 10 приміщень загальною площею 280 квадратних метрів.

4. ПЕРЕЛІК ЗАПРОПОНОВАНИХ ПРОГРАМ

Випускники кафедри екології інженери-екологи визначають сучасну екологічну ситуацію на нафтогазопромисловому, геологорозвідувальному, енергетичному, будівельному, транспортному, хімічному, машино- й приладобудівному, лісо- й сільськогосподарському або іншому виробничому підприємстві, промисловому вузлі, в місті, районі, області, регіоні, державі шляхом аналізу всіх природних компонентів (геологічного середовища, мінерально-сировинних ресурсів, геофізичних полів та їх впливу на

навколишнє середовище і здоров'я населення, рельєфу і його порушень несприятливими геодинамічними процесами, ґрунтового покриву і земельних ресурсів, підземних, ґрунтових і поверхневих вод, атмосферного повітря й кліматичних ресурсів, лісо- й агророслинного покриву і тваринного світу) й антропогенного навантаження на них; установлюють причинний зв'язок між поширенням основних захворювань й екологічними умовами; розраховують гранично допустимі викиди і скиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря і водне середовище, оцінюють вплив народногосподарських об'єктів на навколишнє середовище (ОВНС), ведуть пошуки джерел забруднення ґрунту, води, повітря й інших компонентів природного середовища та пропонують засоби їх знешкодження, визначають розміри плати підприємств за забруднення довкілля і використання природних ресурсів, організують системи екологічного моніторингу й екологічної безпеки на підприємствах і територіях, здійснюють екологічний митний контроль, проводять екологічну сертифікацію промислових та продовольчих товарів, керують екологічною поліцією; беруть участь в екологічних обґрунтуваннях й експертизах проектів будівництва об'єктів у різних галузях народного господарства й експертизах нових техніки, технології й матеріалів; здійснюють екологічний контроль транспорту, оцінюють екологічний ефект діяльності підприємств, а також контроль екологічної ситуації в населених пунктах і територіально-адміністративних підрозділах.

Бакалаври, спеціалісти й магістри-екологи з охорони навколишнього середовища можуть обіймати посади управлінського персоналу в різних галузях народного господарства, в контрольних органах й управліннях системи Міністерства охорони навколишнього природного середовища і природних ресурсів України, в державних адміністраціях різних рівнів, у наукових і навчальних закладах:

- інженера-еколога, провідного спеціаліста або заступника головного інженера з екології виробничого підприємства, об'єднання, концерну;
- інспектора з охорони природи й інші посади в державних управліннях Міністерства охорони навколишнього природного середовища і природних ресурсів України в областях, районах і містах;
- завідувача відділів (секторів) екології в обласних, районних і міських державних адміністраціях;
- інженера й наукового співробітника в науково-дослідницьких і виробничих лабораторіях чи галузевих науково-дослідних проектних інститутах;
- викладача екології, охорони навколишнього середовища і раціонального природокористування в загальноосвітніх школах, технічних училищах, ліцеях, гімназіях, коледжах, технікумах, вищих навчальних закладах;
- референта, консультанта з екології в різних установах і фірмах, що продають і купують нові техніку, технології, матеріали.

Б. СТРУКТУРА СТУПЕНЯ

1. КВАЛІФІКАЦІЯ

На кафедрі екології Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу готуються фахівці освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр (кваліфікація: Бакалавр з екології) напряму підготовки 6.040106 “Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування”, спеціаліст (кваліфікація: Еколог) та магістр (кваліфікація: Еколог; Викладачі університетів та вищих навчальних закладів) напряму підготовки 7.070801, 8.070801 “Екологія та охорона навколишнього середовища.

2. ДІАГРАМА СТРУКТУРИ ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ

ПЕРШИЙ СЕМЕСТР НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна	Семестровий контроль	Інші види контролю	Кількість годин								Кафедра, яка забезпечує		
			Загальна кількість	Кількість кредитів ECTS	Аудиторні							Самостійна робота	Індивідуальна робота
					Всього	із них			Самостійна робота	Індивідуальна робота			
						лекцій	лаборат. робіт	практич. робіт					
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА													
Цикл 1 - Гуманітарної та соціально-економічної підготовки													
Історія України	Е		108	3,0	54	36		18	43	11	ІСТ		
Фізична культура			72	2,0				72			СПОРТ		
Іноземна мова	З		44	1,5	36			36	7	1	ІНМОВ		
Цикл 2 - Природничо-наукової підготовки													
Вища математика	З		108	3,0	108	36	18	18	25	11	ВМАТ		
Ґрунтознавство	Е		108	3,0	54	36	18		43	11	ЕКОЛ		
Загальна екологія (та неоекологія)	Е	КР	216	6,0	54	36	18		140	22	ЕКОЛ		
Фізика	З		108	3,0	54	36	18		43	11	ФІЗ		
Інформатика і системологія	Е		108	3,0	54	36	18		43	11	ГБГ		
Цикл 3 - Професійної та практичної підготовки													
Вступ до фаху	З	ДР	108	3,0	54	36	18		43	11	ЕКОЛ		

ДРУГИЙ СЕМЕСТР НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна	Семестровий контроль	Інші види контролю	Кількість годин								Кафедра, яка забезпечує		
			Загальна кількість	Кількість кредитів ECTS	Аудиторні							Самостійна робота	Індивідуальна робота
					Всього	із них							
						лекцій	лаборат. робіт	практич. робіт					
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА													
Цикл 1 - Гуманітарної та соціально-економічної підготовки													
Українська мова (за професійним спрямуванням)	Е, ДІ		108	3,0	36			36	61	11	П		
Фізична культура	З		72	2,0	72			72			СПОРТ		
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Е		136	4,0	72			72	52	12	ІНМОВ		
Цикл 2 - Природничо-наукової підготовки													
Біологія	Е	КР	81	2,5	36	18	18		38	7	ЕКОЛ		
Вища математика	Е		108	3,0	108	36	18	18	25	11	ВМАТ		
Хімія з основами біогеохімії	Е	ДР	144	4,0	72	36	36		65	7	ХІМ		
Цикл 3 - Професійної та практичної підготовки													
Безпека життєдіяльності	З		54	1,5	36	18		18	13	5	БЖД		
Заповідна справа	З	КР	108	3	54	36	18		43	11	ЕКОЛ		
ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА													
Цикл 4 - Дисципліни самостійного вибору навчального закладу													
Фізичні основи екології	З	ДР	160	4,5	72	36	36		72	16	ФНТ		

ТРЕТІЙ СЕМЕСТР НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна	Семестровий контроль	Інші види контролю	Кількість годин								Кафедра, яка забезпечує		
			Загальна кількість	Кількість кредитів ECTS	Аудиторні							Самостійна робота	Індивідуальна робота
					Всього	із них							
						лекцій	лаборат. робіт	практич. робіт					
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА													
Цикл 1 - Гуманітарної та соціально-економічної підготовки													
Історія української культури	Е		72	2,0	36	18		18	29	7	ІСТ		
Фізична культура			72	2,0	72			72			СПОРТ		
Цикл 2 - Природничо-наукової підготовки													
Біологія	З		81	2,5	36	18	18		38	7	ЕКОЛ		
Геологія з основами геоморфології	Е		108	3,0	54	36	18		43	11	ТГЕО		
Метеорологія і кліматологія	Е		108	3,0	72	36	36		25	11	ЕКОЛ		
Хімія з основами біогеохімії	З	ДР	144	4,0	72	18	18		29	7	ЕКОЛ		
Цикл 3 - Професійної та практичної підготовки													
Екологія людини	Е	КР 2ДР	108	3,0	54	36	18		43	11	ЕКОЛ		
Ландшафтна екологія	Е		108	3,0	54	36	18		43	11	ЕКОЛ		
ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА													
Цикл 4 - Дисципліни самостійного вибору навчального закладу													
Екологічна геофізика та радіоекологія	З	ДР	117	3,5	36	18	18		69	12	ГБГ		
Екологічна геофізика та радіоекологія	З	ДР	117	3,5	54	36	18		51	12	ПНГГ		

ЧЕТВЕРТИЙ СЕМЕСТР НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна	Семестровий контроль	Інші види контролю	Кількість годин								Кафедра, яка забезпечує
			Загальна кількість	Кількість кредитів ECTS	Аудиторні			Самостійна робота	Індивідуальна робота		
					Всього	із них					
						лекцій	лаборат. робіт			практич. робіт	
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА											
Цикл 1 - Гуманітарної та соціально-економічної підготовки											
Фізична культура	3		72	2,0	72			72			СПОРТ
Філософія	Е		108	3,0	90	54		36	7	11	ФІЛ
Цикл 2 - Природничо-наукової підготовки											
Гідрологія	Е		108	3,0	72	36	36		25	11	ЕКОЛ
ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА											
Цикл 4 - Дисципліни самостійного вибору навчального закладу											
Екологічна геологія та екологічне картування	Е	КП	390	11,0	144	72	72		189	57	ЕКОЛ
Рекреація, туризм, курортологія	3		163	4,5	72	36		36	75	16	ПРР
Геохімія навколишнього середовища	3	КР	145	4,0	108	36	36		63	10	ЕКОЛ

П'ЯТИЙ СЕМЕСТР НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна	Семестровий контроль	Інші види контролю	Кількість годин								Кафедра, яка забезпечує		
			Загальна кількість	Кількість кредитів ECTS	Аудиторні							Самостійна робота	Індивідуальна робота
					Всього	із них							
						лекцій	лаборат. робіт	практич. робіт					
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА													
Цикл 1 - Гуманітарної та соціально-економічної підготовки													
Фізична культура			72	2,0				72*			СПОРТ		
Цикл 3 - Професійної та практичної підготовки													
Економіка природокористування	Е		108	3,0	72	36		36	25	11	ЕКОЛ		
Моніторинг довкілля	Е	КР	270	7,5	144	72	72		99	27	ЕКОЛ		
Нормування антропогенного навантаження на природне середовище	З	ДР	108	3,0	54	36		18	43	11	ЕКОЛ		
Техноекологія	Е	ДР	108	3,0	54	36	18		43	11	ЕКОЛ		
ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА													
Цикл 4 - Дисципліни самостійного вибору навчального закладу													
Геохімія навколишнього середовища	Е		98	3,0	54	36	18		29	15	ЕКОЛ		
Цикл 5 - Дисципліни вільного вибору студентом													
Цикл 5а - Дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки **													
Дисципліна №4	З		72	2,0	54	18		36	11	7	ЕКТ		
Цикл 5б - Дисципліни вільного вибору студентом													
Екологія нафтогазового комплексу	З	КП	216	6,0	108	54	54		85	23	ЕКОЛ		
Цикл 5в - Дисципліни вільного вибору студентом													
Фізико-хімічні методи дослідження навколишнього середовища	З	КП	216	6,0	108	54	54		85	23	ЕКОЛ		
Цикл 5г - Дисципліни вільного вибору студентом													
Іноземна мова	З		186	5,0	126			126	40	20	ІНМОВ		
Цикл 5д - Дисципліни вільного вибору студентом													
Друга іноземна мова	З		186	5,0	126			126	40	20	ІНМОВ		
Цикл 5е - Дисципліни вільного вибору студентом													
Військова підготовка	З		177	5,0	126			126	35	16	ВІЙСК		

ШОСТИЙ СЕМЕСТР НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна	Семестровий контроль	Інші види контролю	Кількість годин								Кафедра, яка забезпечує
			Загальна кількість	Кількість кредитів ECTS	Аудиторні			Самостійна робота	Індивідуальна робота		
					Всього	із них					
						лекцій	лаборат. робіт			практич. робіт	
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА											
Цикл 1 - Гуманітарної та соціально-економічної підготовки											
Фізична культура			72	2,0				72*			СПОРТ
Цикл 3 - Професійної та практичної підготовки											
Екологічна безпека	Е	КР	162	4,5	90	54	36		55	17	ЕКОЛ
ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА											
Цикл 4 - Дисципліни самостійного вибору навчального закладу											
Аеро- та гідродинаміка полютантів	3		162	4,5	72	36	36		74	16	НГГМ
Бази даних, географічні інформаційні системи	Е		279	7,5	108	54	54		141	30	ГБГ
Екологічний аудит територій	Е	ДР	160	4,5	90	54	36		54	16	ЕКОЛ
Цикл 5 - Дисципліни вільного вибору студентом											
Цикл 5а - Дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки **											
Дисципліна №1	3		72	2,0	54	36		18	11	7	ІСТ
Цикл 5б - Дисципліни вільного вибору студентом											
Мінерально-сировинні і природні ресурси	3	ДР	118	3,0	90	54		36	20	8	ЕКОЛ
Цикл 5в - Дисципліни вільного вибору студентом											
Основи наукових досліджень	3	ДР	118	3,0	90	54		36	20	8	ЕКОЛ
Цикл 5г - Дисципліни вільного вибору студентом											
Іноземна мова	3		186	5,0	126			126	40	20	ІНМОВ
Системи автоматизованого проектування в екології	3		81	2,5	36	18		18	37	8	ЕКОЛ
Цикл 5д - Дисципліни вільного вибору студентом											
Друга іноземна мова	3		186	5,0	126			126	40	20	ІНМОВ
Системи автоматизованого проектування в екології	3		81	2,5	36	18		18	37	8	ЕКОЛ
Цикл 5е - Дисципліни вільного вибору студентом											
Військова підготовка	3		184	5,0	126			126	40	18	ВІЙСК
Військова екологія	3		81	2,5	36	18		18	37	8	ЕКОЛ

СЬОМИЙ СЕМЕСТР НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна	Семестровий контроль	Інші види контролю	Кількість годин								Кафедра, яка забезпечує
			Загальна кількість	Кількість кредитів ECTS	Аудиторні			Самостійна робота	Індивідуальна робота		
					Всього	із них					
						лекцій	лаборат. робіт			практич. робіт	
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА											
Цикл 1 - Гуманітарної та соціально-економічної підготовки											
Фізична культура			72	2,0				72*			СПОРТ
Цикл 3 - Професійної та практичної підготовки											
Екологія міських систем	Е	КР	216	6,0	108	54	54		86	22	ЕКОЛ
Екологічна експертиза	Е	ДР	162	4,5	72	36		36	74	16	ЕКОЛ
Моделювання та прогнозування стану довкілля	Е	КР	216	6,0	90	36	54		104	22	ГБГ
Організація управління в екологічній діяльності	Е		108	3,0	72	36		36	25	11	ЕКОЛ
ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА											
Цикл 5 - Дисципліни вільного вибору студентом											
Цикл 5а - Дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки **											
Дисципліна №3	3		72	2,0	54	36		18	11	7	ДОК
Цикл 5б - Дисципліни вільного вибору студентом											
Мінерально-сировинні і природні ресурси	3	ДР	195	5,0	90	36		54	80	25	ЕКОЛ
Цикл 5в - Дисципліни вільного вибору студентом											
Основи наукових досліджень	3	ДР	195	5,0	90	36		54	80	25	ЕКОЛ
Цикл 5г - Дисципліни вільного вибору студентом											
Іноземна мова	Е 3		167	5,0	108			108	40	19	ІНМОВ
Цикл 5д - Дисципліни вільного вибору студентом											
Друга іноземна мова	Е 3		167	5,0	108			108	40	19	ІНМОВ
Цикл 5е - Дисципліни вільного вибору студентом											
Військова підготовка	Е 3		158	5,0	108			108	40	10	ВІЙСК

ВОСЬМИЙ СЕМЕСТР НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна	Семестровий контроль	Інші види контролю	Кількість годин								Індивідуальна робота	Кафедра, яка забезпечує
			Загальна кількість	Кількість кредитів ECTS	Аудиторні				Самостійна робота			
					Всього	із них						
						лекцій	лаборат. робіт	практич. робіт				
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА												
Цикл 3 - Професійної та практичної підготовки												
Екологічне право	Е	ДР	108	3,0	52	26		26	46	10	ДОК	
Основи охорони праці	Е		54	1,5	26	13	13		23	5	БЖД	
ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА												
Цикл 4 - Дисципліни самостійного вибору навчального закладу												
Утилізація і рекуперація відходів	З		243	6,5	104	52	52		115	24	ЕКОЛ	
Цикл 5 - Дисципліни вільного вибору студентом												
Цикл 5а - Дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки **												
Дисципліна №2	З		72	2,0	52	26		26	13	7	ФІЛ	
Цикл 5б - Дисципліни вільного вибору студентом												
Географія та екологія України	Е	ДР	227	6,5	104	52		52	96	27	ЕКОЛ	
Цикл 5в - Дисципліни вільного вибору студентом												
Геодезія, топографія і картографія	Е	ДР	227	6,5	104	52		52	96	27	ІГ	
Цикл 5г - Дисципліни вільного вибору студентом												
Іноземна мова	Е З	КР	136	4,0	78			78	50	8	ІНМОВ	
Цикл 5д - Дисципліни вільного вибору студентом												
Друга іноземна мова	Е З	КР	136	4,0	78			78	50	8	ІНМОВ	
Цикл 5е - Дисципліни вільного вибору студентом												
Військова підготовка	Е З	КР	156	4,0	78			78	60	18	ВІЙСК	

Примітки:

Е – екзамен; З – залік; ДІ – державний іспит; ДР – домашня робота; КР – курсове завдання; КП – курсовий проект

** Заняття з фізичного виховання на III-IV курсах проводяться за секційною формою навчання.*

*** Студент обирає зазначені в п.5а чотири дисципліни з переліку вибірових дисциплін даного циклу, ухвалених Вченою радою університету (за додатком).*

В. ІНДИВІДУАЛЬНІ РОЗДІЛИ КУРСУ

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Цикл 1 - Гуманітарні та соціально-економічні дисципліни

1. Історія України

Семестри вивчення	1
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
практичні заняття, години	18
Самостійна робота, години	54
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	українська
Код кафедри	ІСТ
ECTS – кредити	3,0

Типи цивілізацій в давнину. Рання історія України. Геополітичне становище українських земель. Княжа доба. Київська держава. Місце Середньовіччя у всесвітньо-історичному процесі. Проблема становлення національних держав в Західній Європі. Галицько-Волинська держава. Європа на початку Нового часу і проблема формування цілісності європейської цивілізації. Україна за литовсько-польської і польсько-козацької доби. Доба козацько-гетьманської держави. XVIII ст. в європейській та північно-американській історії. Основні тенденції розвитку всесвітньої історії в XIX ст. Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперії. Місце XX ст. у всесвітньо-історичному процесі. Шляхи розвитку України.

2. Українська мова (за професійним спрямуванням)

Семестри вивчення	2
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	36
Види навчання:	
практичні заняття, години	36
Самостійна робота, години	72
Вид контролю	Іспит, державний іспит
Мова викладання	українська
Код кафедри	ДОК
ECTS – кредити	3,0

Основне завдання даного курсу — підвищення загального мовного рівня студентів, знайомство із особливостями офіційно-ділового стилю мовлення як в усній, так і в письмовій формах, його практичне застосування у широкій сфері діяльності різних фахівців. Заявка-зобов'язання, доручення, відомість, довідка, наказ, договір, протокол, витяг з протоколу, характеристика, постанова, акт, розпорядження, таблиця, лист, оголошення, список, накладна, запрошення, розписка.

3. Історія української культури

Семестри вивчення	3
Загальний обсяг, години	72
Аудиторні заняття, години	36
Види навчання:	
лекції, години	18
практичні заняття, години	18
Самостійна робота, години	36
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ІСТ
ECTS – кредити	2,0

Українська культура як синтез духовного життя народу. Культура і суспільство. Філософські концепції культури. Історія української культури у наукових дослідженнях. Культура Київської Русі. Українська культура XIV — першої половини XVII ст. Українська культура другої половини XVII-XVIII ст. Доба культурно-національного

відродження (XIX - початок XX ст.). Українська культура радянського періоду. Культура стародавнього світу. Культура епохи Відродження. Культура Нового часу. Культура і глобальні проблеми сучасності.

4. Філософія

Семестри вивчення	4
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	90
Види навчання:	
лекції, години	54
практичні заняття, години	36
Самостійна робота, години	18
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ФІЛ
ECTS – кредити	3,0

Філософія, її проблематика і функції. Загальна історія зарубіжних та вітчизняних філософських вчень. Основні форми і діалектика буття. Життєтворчість людського буття. Проблема свідомості в філософії. Шляхи і способи пізнавального освоєння світу. Методологія і методи наукового пізнання. Соціальна філософія. Закони розвитку і функціонування соціальних систем. Філософське поняття культури. Майбутнє людства і спрямованість людської історії.

5. Іноземна мова

Семестри вивчення	1, 2
Загальний обсяг, години	180
Аудиторні заняття, години	108
Види навчання:	
практичні заняття, години	108
Самостійна робота, години	72

Вид контролю	Модульний контроль, залік (1), іспит (2)
Мова викладання	Українська, англійська, німецька та ін.
Код кафедри	ІНМОВ
ECTS – кредити	5,0

Фонетичний мінімум має забезпечувати правильне артикулювання звуків та відповідне інтонаційне оформлення речень. Граматичний мінімум охоплює ключові положення морфології та синтаксису з фаху. Лексичний мінімум на кінець курсу повинен складатися із 1400-1500 одиниць. Усна мова. Навички спілкування із використанням 800-900 загальнонавчаних формул висловлювання і звертання. Навички написання анотації та реферату до наукової статті. Особисте листування та прості ділові папери.

6. Фізична культура

Семестри вивчення	1,2,3,4 5*,6*,7*
Загальний обсяг, години	324
Аудиторні заняття, години	288
* Поза кредитні навчання у секціях, годин	216
Види навчання:	
практичні заняття, години	216
Вид контролю	Модульний контроль, залік (2,4)
Мова викладання	Українська.
Код кафедри	СПОРТ
ECTS – кредити	9,0

Фізичне виховання як навчальна дисципліна у вищій школі. Наукові основи фізичного виховання. Загартування. Масаж і самомасаж. Гігієнічні основи фізичного виховання і спорту. Пухові дії. Навчання і вдосконалення. Основні засоби розвитку і вдосконалення фізичних та психічних якостей. Сила і швидко-силові здібності. Швидкість рухів. Витривалість. Координаційні здібності.

Цикл 2 - Дисципліни природничо-наукової підготовки

1. Біологія

Семестри вивчення	2, 3
Загальний обсяг, години	162
Аудиторні заняття, години	72
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	36
Самостійна робота, години	90
Курсові роботи і проекти	КР
Вид контролю	Модульний контроль, залік, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	4,5

Будова, походження, розвиток, життєдіяльність організмів, життя у всіх його проявах. Взаємозв'язки організмів з навколишнім середовищем, розподіл

живих істот в просторі і часі. Класифікації організмів. Основи біохімії. Основи біофізики. Біоіндикація. Основи мікробіології. Біосфера, екосистеми. Фотосинтез. Основні біологічні закони.

2. Вища математика

Семестри вивчення	1, 2
Загальний обсяг, години	216
Аудиторні заняття, години	144
Види навчання:	
лекції, години	72
лабораторні роботи, години	36
практичні заняття, години	36
Самостійна робота, години	72
Вид контролю	Модульний контроль, залік (1), іспит (2)
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ВМАТ
ECTS – кредити	6,0

Основи математичного аналізу, числові послідовності. Функції, похідна та диференціали. Екстремум функції. Невизначений інтеграл. Частинні похідні. Екстремум функції двох змінних. Подвійний та потрійний інтеграл. Криволінійні та поверхневі інтеграли. Диференціальні рівняння.

Основи теорії ймовірностей. Випадкові величини. Закони розподілу різних показників. Багатовимірні випадкові величини. Кореляція. Множинна кореляція. Обробка результатів експериментів методом найменших квадратів. Статистичні оцінки та їх властивості. Методи знаходження точкових оцінок, довірчих інтервалів.

3. Геологія з основами геоморфології

Семестри вивчення	3
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	18
Самостійна робота, години	54
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ТГЕО
ECTS – кредити	3,0

Основні підрозділи геології, їх об'єкти досліджень, методи. Загальні відомості про походження, будову і розвиток Землі та земної кори. Зв'язок з Сонячною системою та космосом. Ендогенні (внутрішні) та екзогенні геологічні процеси. Будова, походження і розвиток рельєфу земної кулі. Типи рельєфу, зв'язок рельєфу з геологічною будовою земної поверхні та іншими природними процесами. Форми рельєфу. Методи вивчення рельєфу, методи геоморфологічного картування. Типи геоморфологічних карт.

4. Ґрунтознавство

Семестри вивчення	1
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	18
Самостійна робота, години	54
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Походження, типи, структура ґрунтів. Схеми ґрунтоутворення. Перегнійні речовини, ґрунтові колоїди. Ґрунтові розчини. Водний, повітряний і тепловий режим ґрунтів. Родючість ґрунтів. Класифікація і морфологія ґрунтів. Географічний розподіл ґрунтів. Сучасний екологічний стан ґрунтів України.

5. Гідрологія

Семестри вивчення	4
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	72
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	36
Самостійна робота, години	36
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Походження і структура гідросфери планети. Хімічні і фізичні властивості природних вод. Кругообіг води в природі. Гідрологія річок, льодовиків, озер, океанів і морів, підземних вод. Антропогенні фактори змін стану гідросфери в цілому та окремих її компонентів. Гідрохімічний, гідродинамічний та гідробіологічний режими акваторій.

6. Загальна екологія (та неоекологія)

Семестри вивчення	1
Загальний обсяг, години	216
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	18
Самостійна робота, години	162
Курсові роботи і проекти	КР
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	6,0

Завдання і структура екології. Еволюція взаємовідносин людини й природи. Причини розвитку глобальної екологічної кризи. Сучасний екологічний стан планети. Основні елементи довкілля: атмосфера, гідросфера, літосфера, біосфера. Ноосфера. Екосистема. Екологічні фактори, основні екологічні закони. Принципи раціонального природокористування. Основні типи антропогенних забруднень довкілля. Новітні напрямки екологічних досліджень. Альтернативні методи природокористування (енергетика, промисловість, сільське господарство, транспорт), що приносять найменшу шкоду довкіллю. Екологічний моніторинг. Міжнародне співробітництво в галузі охорони довкілля. Національні й міжнародні закони про охорону довкілля.

7. Метеорологія і кліматологія

Семестри вивчення	3
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	72
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	36
Самостійна робота, години	36
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Радіаційний і тепловий режим атмосфери. Вода в атмосфері. Атмосферна циркуляція і утворення клімату. Погодні фактори. Баричне поле. Клімат і біосфера. Вплив метеорологічних факторів на формування процесів енергообміну в екосистемах суші і моря.

8. Фізика

Семестри вивчення	1
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	18
Самостійна робота, години	54
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ФІЗ
ECTS – кредити	3,0

Основи механіки. Рух твердого тіла, деформація тіл, види деформацій. Рух рідин і газів. Коливальні рухи. Молекулярна фізика, термодинаміка. Фізика твердого тіла. Електричне, електростатичне та магнітне поля. Постійний та перемінний електричний струм, електромагнітне поле. Індукція, електричні колювання. Фізичні властивості світла. Інтерференція, дифракція, поляризація світла. Взаємодія світла з речовиною. Основи ядерної фізики.

9. Хімія з основами біогеохімії

Семестри вивчення	2, 3
Загальний обсяг, години	216
Аудиторні заняття, години	108
Види навчання:	
лекції, години	54
лабораторні роботи, години	54
Самостійна робота, години	108
Домашні роботи	2
Вид контролю	Модульний контроль, залік, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ХІМ, ЕКОЛ
ECTS – кредити	6,0

Періодичний закон та періодична система елементів. Хімічні зв'язки. Термодинаміка хімічних реакцій. Радіоактивність. Кінематика хімічних реакцій. Хімічна рівновага. Розчини електролітів та неелектролітів. Електрохімічні процеси та системи. Колоїдні розчини. Комплексні з'єднання. Загальна характеристика елементів. Основи органічної хімії. Основи хімічної екології.

10. Інформатика і системологія

Семестри вивчення	1
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	18
Самостійна робота, години	54
Вид контролю	іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ГБГ
ECTS – кредити	3,0

Історія розвитку ЕОМ, покоління ЕОМ. Роль ЕОМ у вивченні природних процесів і екологічних умов територій і акваторій. Типи ЕОМ. Структура ЕОМ. Види і особливості застосування ЕОМ. Алгоритм. Програми для ЕОМ. Блок-схема програми. Мови програмування. Змінні та константи. Вирази. Основні оператори алгебраїчних мов - Бейсик, Фортран, Паскаль. Файлова структура. Команди MSDOS, NORTON COMMANDER. Редактори. Програмні засоби графічного відображення. Статистичний аналіз екологічних даних на ЕОМ.

Цикл 3 – Дисципліни професійної та практичної підготовки

1. Безпека життєдіяльності

Семестри вивчення	2
Загальний обсяг, години	54
Аудиторні заняття, години	36

Види навчання:	
лекції, години	18
практичні заняття, години	18
Самостійна робота, години	18
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	українська
Код кафедри	БЖД
ECTS – кредити	1,5

Типи надзвичайних ситуацій (природних, антропогенних). Необхідна діяльність населення в надзвичайних ситуаціях. Засоби захисту населення і довкілля в періоди різних катастроф, аварій устаткування. Схема організації рятувальних дій. Принципи роботи на приладах дозиметричного контролю, хімічного, біологічного контролю. Основи стійкості об'єктів народного господарства і природи в надзвичайних ситуаціях.

2. Вступ до фаху

Семестри вивчення	1
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	18
Самостійна робота, години	54
Домашні роботи	1
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Кваліфікаційні вимоги до майбутніх фахівців з екології та неоекології. Формування початкових знань та вмінь з екології та неоекології. Комплекс наук екологічного спрямування. Основні навчальні елементи. Органи загального державного управління в серії екології, охорони навколишнього природного середовища, неурядові організації, міжнародні організації в галузі охорони навколишнього середовища та екології.

3. Екологічна безпека

Семестри вивчення	6
Загальний обсяг, години	162
Аудиторні заняття, години	90
Види навчання:	
лекції, години	54
лабораторні роботи, години	36
Самостійна робота, години	72
Курсові роботи і проекти	КР
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	4,5

Загальні положення курсу. Екологічна небезпека як ви означальна категорія впливу на стан екологічної безпеки. Міжнародні аспекти забезпечення екологічної безпеки. Законодавча та нормативно-правова база.

4. Екологія міських систем

Семестри вивчення	7
Загальний обсяг, години	216
Аудиторні заняття, години	108
Види навчання:	
лекції, години	54
лабораторні роботи, години	54
Самостійна робота, години	108
Домашні роботи	2
Курсові роботи і проекти	КР
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	6,0

Поняття про урбанізацію. Основні фактори урбанізації. Екологічні проблеми великих міст. Перспективи мегаполісів. Природно-просторові структури міст. Генезис міських ландшафтів. Особливості заселених зон міста, перспективи їх розвитку. Міська екосистема, особливості складу, функціонування, взаємозв'язків, розвитку. Урбанізація, демографія, НТР.

5. Екологічна експертиза

Семестри вивчення	7
Загальний обсяг, години	162
Аудиторні заняття, години	72
Види навчання:	
лекції, години	36
практичні заняття, години	36
Самостійна робота, години	90
Домашні роботи	1
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	4,5

Головні аспекти, нормативна база, державне регулювання та управління у галузі екологічної експертизи. Порядок проведення та економічний механізм здійснення екологічної експертизи. Методологія екологічної експертизи. Методи проведення екологічної експертизи різних типів об'єктів.

6. Екологічне право

Семестри вивчення	8
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	52
Види навчання:	
лекції, години	26

практичні заняття, години	26
Самостійна робота, години	56
Домашні роботи	1
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ДОК
ECTS – кредити	3,0

Роль юриспруденції у регулюванні взаємовідносин між суспільством і природою. Розвиток екологічного законодавства. Закони про охорону довкілля (національні і міжнародні). Правові акти України у галузі охорони довкілля. Екологічна експертиза.

7. Екологія людини

Семестри вивчення	3
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	18
Самостійна робота, години	54
Домашні роботи	2
Курсові роботи і проекти	КР
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Історія взаємодія суспільства і природи. Три етапи розвитку глобальної соціоекосистеми. Причини виникнення соціології, її предмет, об'єкт, основні положення, завдання. Структура соціоекології. Характеристика і класифікація соціоекосистем. Характеристика галузевих підрозділів соціоекології. Метод математико-картографічного моделювання соціоекосистем.

8. Економіка природокористування

Семестри вивчення	5
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	72
Види навчання:	
лекції, години	36
практичні заняття, години	36
Самостійна робота, години	36
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Визначення предмету, мети, завдань дисципліни. Поняття "природокористування" - сучасне визначення. Класифікація природних ресурсів. Аналіз механізмів економічних витрат при нераціональному природокористуванні (ефект сьогодення й на далеку перспективу). Еколого-

економічні принципи використання природи. Економічні важелі оптимізації природокористування, стимули раціонального природокористування. Методи визначення плати за користування ресурсами природи і за шкоду довкіллю.

9. Заповідна справа

Семестри вивчення	2
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	18
Самостійна робота, години	54
Курсові роботи і проекти	КР
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Наукове визначення різних типів заповідних екосистем. Закон України "Про природно-заповідний фонд України". Поліфункціональне значення заповідних екосистем. Правовий режим державних заповідників, заказників, природних парків, пам'яток природи. Сучасний природно-заповідний фонд Івано-Франківської області. Відповідальність за порушення режиму заповідників, заказників, природних парків, руйнування, знищення, псування пам'яток природи. Формування екологічної мережі.

10. Ландшафтна екологія

Семестри вивчення	3
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	18
Самостійна робота, години	54
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Природні системи. Ландшафтно-екологічний підхід. Геосистема — предмет ландшафтно-екології. Вертикальні структури геосистеми. Ландшафтні територіальні структури, факторіальна ландшафтна екологія. Динаміка та еволюція геосистем, функції геосистем. Стійкість геосистем. Ландшафтно-екологічне прогнозування. Оптимізація геосистем.

11. Моделювання і прогнозування стану довкілля

Семестри вивчення	7
Загальний обсяг, години	216
Аудиторні заняття, години	90
Види навчання:	

лекції, години	36
лабораторні роботи, години	54
Самостійна робота, години	126
Курсові роботи і проекти	КР
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ГБГ
ECTS – кредити	6,0

Обґрунтування підходу при вирішенні питань гармонізації взаємовідносин» суспільства й природи. Типи моделювання природних процесів. Моделювання стану екосистем. Моделі оптимальної функціональної структуризації екосистем. Прогнозні моделі.

12. Моніторинг довкілля

Семестри вивчення	5
Загальний обсяг, години	270
Аудиторні заняття, години	144
Види навчання:	
лекції, години	72
лабораторні роботи, години	72
Самостійна робота, години	126
Курсові роботи і проекти	КР
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	7,5

Визначення суті моніторингу. Типи і методи моніторингу довкілля. Організація національної і міжнародної мережі моніторингу природного середовища. Моніторинг і глобальна система заповідних територій (біосферних заповідників). Моніторинг базовий та імпактний.

13. Нормування антропогенного навантаження на природне середовище

Семестри вивчення	5
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
практичні заняття, години	18
Самостійна робота, години	54
Домашні роботи	1
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Структура навколишнього середовища, елементи структури довкілля. Основні параметри гідросфери, літосфери, атмосфери, біосфери. Хімічні методи вимірювань, фізичні та біологічні методи. Нормативи і стандарти якості елементів довкілля і забруднень навколишнього середовища.

14. Організація управління в екологічній діяльності

Семестри вивчення	7
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	72
Види навчання:	
лекції, години	36
практичні заняття, години	36
Самостійна робота, години	36
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Теоретичні основи управління. Державне управління екологічною діяльністю в Україні. Міжнародний досвід в управлінні навколишнім природним середовищем.

15. Основи охорони праці

Семестри вивчення	8
Загальний обсяг, години	54
Аудиторні заняття, години	26
Види навчання:	
лекції, години	13
лабораторні роботи, години	13
Самостійна робота, години	28
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	БЖД
ECTS – кредити	1,5

Правові та організаційні питання охорони праці. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.

16. Техноекологія

Семестри вивчення	5
Загальний обсяг, години	108
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	18
Самостійна робота, години	54
Домашні роботи	1
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	3,0

Електроенергетика. Добувна та паливна промисловість. Нафтогазова та вугільна промисловість. Вплив промисловості на навколишнє середовище. Важка промисловість. Легка промисловість. Вплив на навколишнє середовище. Хімічна промисловість. Сільське господарство. Транспорт. Лісова та

деревообробна промисловість, житлово-комунальне господарство (ЖКГ). Вплив промисловості та транспорту на навколишнє природне середовище.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Цикл 4 - Дисципліни самостійного вибору навчального закладу

1.Аеро- та гідродинаміка полютантів

Семестри вивчення	6
Загальний обсяг, години	162
Аудиторні заняття, години	72
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	36
Самостійна робота, години	90
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	НГГМ
ECTS – кредити	4,5

Гідродинаміка. Аеродинаміка. Підземна гідравліка. Закон Дарсі. Ламінарна та турбулентна течя. Рух рідини у трубопроводах. Рух Газу у трубопроводах.

2. Бази даних, географічні інформаційні системи

Семестри вивчення	6
Загальний обсяг, години	279
Аудиторні заняття, години	108
Види навчання:	
лекції, години	54
лабораторні роботи, години	54
Самостійна робота, години	171
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ГБГ
ECTS – кредити	7,5

Інтегральні системи управління екологічною інформацією. Особливості екологічної інформації. Алгоритми обробки екологічних даних та знань з метою аналізу та прогнозування для найбільш характерних ситуацій. Факторний аналіз. Джерела даних для екологічних досліджень. Координація та управління єдиною мережею екологічних даних та знань.

3. Екологічна геологія та екологічне картування

Семестри вивчення	4
Загальний обсяг, години	390
Аудиторні заняття, години	144
Види навчання:	
лекції, години	72

лабораторні роботи, години	72
Самостійна робота, години	246
Курсові роботи і проекти	КП
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	11,0

Поняття геологічного середовища, як об'єкту досліджень в охороні довкілля. Методи дослідження екологічного стану. Джерела забруднення геологічного середовища та наслідки забруднення. Чинники формування геохімічного складу геологічного середовища. Вивітрювання, стадії вивітрювання. Інженерно-геологічні дослідження. Екзогенні геологічні процеси, їх класифікація. Методи вивчення екзогенних геологічних процесів. Створення карт пошуку збалансованого вирішення екологічних і соціально-економічних проблем розвитку регіонів.

4. Екологічна геофізика та радіоекологія

Семестри вивчення	3
Загальний обсяг, години	234
Аудиторні заняття, години	90
Види навчання:	
лекції, години	54
лабораторні роботи, години	36
Самостійна робота, години	144
Домашні роботи	2
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ГБГ, ПНГГ
ECTS – кредити	7,0

Радіація природна і штучна, основні джерела радіації. Види електромагнітного випромінювання. Одиниці радіоактивності і доз радіації. Дозиметрія. Біологічна дія тонізуючої радіації. Ядерна зброя, випробовування, наслідки для довкілля. Ядерна енергетика, стан, перспективи розвитку в світлі аварії на ЧАЕС. Методи захисту довкілля від радіації. Уроки Чорнобиля.

5. Екологічний аудит територій

Семестри вивчення	6
Загальний обсяг, години	160
Аудиторні заняття, години	90
Види навчання:	
лекції, години	54
лабораторні роботи, години	36
Самостійна робота, години	70
Домашні роботи	1
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	4,5

Екологічний аудит територій – це оцінка природно-техногенних екосистем за всіма їх компонентами: геологічне середовище і мінерально-сировинні ресурси, геофізичні поля та їх вплив на довкілля і людину, рельєф та геодинамічні процеси, поверхнева та підземна гідросфера та водні ресурси, атмосфера та кліматичні ресурси, фітосфера, зоосфера та біологічні ресурси, демосфера та зв'язок захворюваності населення з екологічними чинниками.

Важливим при цьому є рівнозначне та детальне вивчення усіх дев'яти компонентів довкілля. Виконується комп'ютерне моделювання екосистем та прогнозування впливу техногенного забруднення на довкілля, розробляються рекомендації для оптимізації і покращення стану навколишнього середовища.

6. Рекреація, туризм, курортологія

Семестри вивчення	4
Загальний обсяг, години	163
Аудиторні заняття, години	72
Види навчання:	
лекції, години	36
практичні заняття, години	36
Самостійна робота, години	91
Домашні роботи	1
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ППР
ECTS – кредити	4,5

Класифікація рекреаційних природних ресурсів. Економічна оцінка соціальної функції рекреації. Характеристика окремих видів рекреаційних ресурсів (лісові, кліматичні, культурно-історичні тощо). Поняття територіальних природних ресурсів, як незалежних, невідновних. Класифікація природних лікувальних джерел. Соціально-економічні аспекти курортології.

7. Фізичні основи екології

Семестри вивчення	2
Загальний обсяг, години	160
Аудиторні заняття, години	72
Види навчання:	
лекції, години	36
лабораторні роботи, години	36
Самостійна робота, години	88
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ФНТ
ECTS – кредити	4,5

Критерії зміни матеріального складу навколишнього природного середовища. Класифікація та основні типи забруднюючих навколишнє природне середовище речовин (за джерелами попадання, областю застосування, характером хіміко-біологічного впливу). Можливі схеми вивчення матеріального складу навколишнього природного середовища. Короткострокові природні зміни матеріального складу навколишнього природного середовища.

8. Геохімія навколишнього середовища

Семестри вивчення	4, 5
Загальний обсяг, години	243
Аудиторні заняття, години	126
Види навчання:	
лекції, години	72
лабораторні роботи, години	54
Самостійна робота, години	117
Курсові роботи і проекти	КР
Вид контролю	Модульний контроль, іспит, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	7,0

Класифікація та основні типи забруднюючих навколишнє природне середовище речовин за джерелами попадання, областю застосування, характером хіміко-біологічного впливу. Оцінка природних змін у навколишньому середовищі. Короткострокові зміни спричинені землетрусами, вулканічною діяльністю, постійною ерозією, вивітрюванням, процесами осадження. Еколого-хімічна концепція оцінки стану НПС за об'ємом виробництва та областю застосування хімічних продуктів. Розповсюдження хімічних речовин у НПС. Біотичні перетворення сторонніх хімічних речовин (метаболізми шкідливих речовин). Гігієнічні критерії чистоти повітря. Технічні методи та засоби знешкодження викидів та можливі заходи по покращенню стану в НПС. Забруднення ґрунтових, річкових і морських вод. Оцінка забруднення води. Стандарти якості води. Методи очистки води. Очистка питної води. Забруднення ґрунту. Фактори, що визначають стійкість ґрунтів до забруднення. Типи порушення ґрунтів. Причини втрат ґрунтів. Основні забрунки ґрунтів. Рекультивація земель. Основні напрями рекультивації

9. Утилізація і рекуперація відходів

Семестри вивчення	8
Загальний обсяг, години	243
Аудиторні заняття, години	104
Види навчання:	
лекції, години	52
лабораторні роботи, години	52
Самостійна робота, години	139
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	7,0

Загальні питання проблеми поводження з відходами. Сучасний стан сфери поводження з відходами. Сфера поводження з відходами. Стан поводження з відходами в Україні. Методологічні питання сфери поводження з відходами. Концепція поводження з відходами в Україні. Система управління в сфері поводження з відходами. Управління сферою поводження з відходами. Методологічні питання поводження з відходами.

Цикл 5 - Дисципліни вільного вибору студентом

1. Дисципліна № 1 (гуманітарної та соціально-економічної підготовки)

Семестри вивчення	6
Загальний обсяг, години	72
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
практичні заняття, години	18
Самостійна робота, години	18
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ІСТ
ECTS – кредити	2,0

2. Дисципліна № 2 (гуманітарної та соціально-економічної підготовки)

Семестри вивчення	8
Загальний обсяг, години	72
Аудиторні заняття, години	52
Види навчання:	
лекції, години	26
практичні заняття, години	26
Самостійна робота, години	20
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ФІІ
ECTS – кредити	2,0

3. Дисципліна № 3 (гуманітарної та соціально-економічної підготовки)

Семестри вивчення	7
Загальний обсяг, години	72
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	36
практичні заняття, години	18
Самостійна робота, години	18
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ДОК
ECTS – кредити	2,0

4. Дисципліна № 4 (гуманітарної та соціально-економічної підготовки)

Семестри вивчення	5
Загальний обсяг, години	72
Аудиторні заняття, години	54
Види навчання:	
лекції, години	18
практичні заняття, години	36
Самостійна робота, години	18
Вид контролю	Модульний контроль, залік

Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКТ
ECTS – кредити	2,0

З зазначених дисциплін №№ 1-4 студент обирає чотири дисципліни з переліку вибіркових дисциплін даного циклу, ухвалених Вченою радою університету (за додатком до протоколу Вченої Ради).

5. Географія та екологія України

Семестри вивчення	8
Загальний обсяг, години	227
Аудиторні заняття, години	104
Види навчання:	
лекції, години	52
практичні заняття, години	52
Самостійна робота, години	123
Домашні роботи	1
Вид контролю	Модульний контроль, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	6,5

Раціональне використання природних ресурсів з врахуванням вимог техногенно-екологічної безпеки життєдіяльності людини. Розглянуто по кожному регіону три групи екологічних проблем: антропо-економічні, ресурсно-господарські, природно-ландшафтні. Розкриті сучасні методи і засоби подолання складних екологічних проблем, криз і катастроф та еколого-економічну необхідність використання природних ресурсів України.

6. Мінерально-сировинні ресурси

Семестри вивчення	6,7
Загальний обсяг, години	313
Аудиторні заняття, години	180
Види навчання:	
лекції, години	90
практичні заняття, години	90
Самостійна робота, години	133
Домашні роботи	2
Курсові роботи і проекти	
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	8,5

Умови утворення мінерально-сировинних ресурсів: магматичні, пегматитові, скарнові, гідротермальні, екзогенні, механічних осадів, хімічних осадів, метаморфогенні та їх типи – чорних металів та їх сплавів, кольорових та благородних металів, рідкісних, розсіяних, рідкісноземельних і радіоактивних металів, будівельні матеріали, сировина для хімічної промисловості і сільського господарства, форму рудних тіл, зпрогнозувати ступінь урбанізації та

порушеності територій, які відводяться під випробування, збагачення та переробку сировини.

6. Екологія нафтогазового комплексу

Семестри вивчення	5
Загальний обсяг, години	216
Аудиторні заняття, години	108
Види навчання:	
лекції, години	54
лабораторні роботи, години	54
Самостійна робота, години	108
Курсові роботи і проекти	КП
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	6,0

В курсі вивчаються питання забезпечення екологічної безпеки функціонування нафтогазових підприємств. Розглядають глобальні проблеми енергоресурсів і шляхи їх вирішення. Акцентується увага на особливостях екологічних проблем нафтогазовидобувної та нафтогазопереробної промисловості, їх зв'язку з глобальними екологічними проблемами. Надається характеристика технологічних процесів виробництва підприємств нафтогазової галузі з позицій їх впливу на довкілля, доводиться, що всі технологічні процеси нафтогазовидобутку та нафтогазопереробки пов'язані з порушенням навколишнього середовища, в зв'язку з чим екологічні проблеми нафтогазового напрямку набувають надзвичайної актуальності.

Вивчаються сучасні методи ліквідації негативних наслідків виробничої діяльності підприємств галузі, заходи по зменшенню їх шкідливого впливу на всі компоненти довкілля та перспективні напрямки вирішення екологічних проблем на базі створення аналітичних інформаційно-комп'ютерних систем. Розглядається сучасна правова основа забезпечення екологічно безпечного функціонування нафтогазового комплексу.

7. Військова підготовка

Семестри вивчення	5, 6, 7, 8
Загальний обсяг, години	675
Аудиторні заняття, години	438
Види навчання:	
практичні заняття, години	438
Самостійна робота, години	237
Курсові роботи і проекти	КР
Вид контролю	Модульний контроль, залік, іспит
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ВІСЬК
ECTS – кредити	19

Прослухавши цикл військових дисциплін студенти отримують інженерний військовий фах і їм присвоюють інженерні військові звання.

8. Військова екологія

Семестри вивчення	6
Загальний обсяг, години	81
Аудиторні заняття, години	36
Види навчання:	
лекції, години	18
практичні заняття, години	18
Самостійна робота, години	45
Вид контролю	Модульний контроль, залік
Мова викладання	Українська
Код кафедри	ЕКОЛ
ECTS – кредити	2,5

В курсі вивчаються питання забезпечення екологічної безпеки функціонування об'єктів військово-промислового комплексу України. Акцентується увага на особливостях екологічних проблем військово-промислового комплексу, їх зв'язку з глобальними екологічними проблемами. Надається характеристика технологічних процесів виробництва підприємств військово-промислового комплексу з позицій їх впливу на довкілля.

IV СЛОВНИК

ECTS – European Community Course Credit Transfer System – це кредитна система, яка пропонує спосіб вимірювання та порівняння навчальних досягнень і переведення їх з одного вищого навчального закладу до іншого. Ця система створена для забезпечення єдиної процедури оцінки навчання за кордоном, системи виміру і порівняння результатів навчання, їхнього академічного визнання і передачі від одного вищого навчального закладу іншому. Система може використовуватися усередині вищого навчального закладу, між вищими навчальними закладами однієї країни, а так само між вищими навчальними закладами – партнерами з різних країн. Система ECTS базується на принципах взаємної довіри учасників і передбачає виконання правил щодо всіх її частин: ECTS-кредитів, ECTS-оцінок, Угоди про навчання і Зарахування кредитів.

Кредит ECTS – одиниця вимірювання навчального навантаження студента. ECTS-кредити відображають навантаження студента за відповідним курсом. Один семестр денного навчання відповідає 30, один рік – 60 кредитам ECTS, що присуджуються по завершенні періоду навчання і складання іспитів.

Кредитно-модульна система (КМС) організації навчального процесу – це форма організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій та використання залікових одиниць – залікових кредитів. В ІФНТУНГ застосовується кредитна система, яка ґрунтується на принципах Європейської кредитно-трансферної системи – ECTS.

Заліковий кредит – це одиниця виміру навчального навантаження, необхідного для засвоєння кредитних модулів або блоку модулів.

Кредитний модуль – це закінчений обсяг інформації, яку має засвоїти студент, або закінчений обсяг навчальної діяльності, яку має виконати студент.

ECTS-оцінки використовуються для спрощення переведення оцінок між вищими навчальними закладами, забезпечуючи конвертованість внутрішніх оцінок вищих навчальних закладів.

Угода про навчання – це документ, в якому визначаються права та обов'язки сторін при навчанні за кредитно-модульною системою, і який укладають студент, прийнятий до ІФНТУНГ, з одного боку, та ІФНТУНГ, з іншого боку. Угоду про навчання також укладають між собою освітні заклади-партнери у разі здійснення частини навчання тим чи іншим студентом в іншому закладі освіти. В Угоді зазначається перелік дисциплін, які студент буде вивчати у закладі-партнері, права та обов'язки закладів-партнерів.

Зарахування кредитів, отриманих студентом у закладі-партнері гарантується закладом, що направив студента на навчання в інший заклад, угодою про навчання. Після повернення студента до свого закладу виконується переведення ECTS-оцінок, отриманих у закладі-партнері у внутрішні оцінки.

Освіта – це процес і результат засвоєння систематизованих знань, умінь та навичок. Освіта – основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави.

Вища освіта – це курс (цикл курсів) навчання, доступ до якого надає повна середня освіта, і який визнається компетентним фаховим органом, як такий, що належить до національної системи вищої освіти.

Кваліфікаційна характеристика – це нормативний документ компетентного фахового органу, погоджений із замовником кадрів, у якому формулюються вимоги до професійних якостей, знань і умінь фахівця, що необхідні для виконання завдань професійної діяльності згідно з потребами ринку праці.

Програма з вищої освіти (освітня програма) – це курс (цикл) навчання, який реалізується за допомогою навчального процесу, і після закінчення якого слухачу присвоюється кваліфікація з вищої освіти.

Освітня програма складається з навчальних дисциплін, визначених за назвою, змістом та обсягом, інших видів навчальної діяльності, які у сукупності забезпечують формування у слухача (студента) якостей, знань і умінь фахівця відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики.

Навчальний процес – це система дидактичних, методичних та організаційних заходів, спрямованих на реалізацію освітньої програми.

Кваліфікація з вищої освіти – це присуджені закладом освіти звання або ступінь, зафіксовані у дипломі, який засвідчує успішне закінчення програми з вищої освіти.

Організація навчального процесу – це система заходів, які охоплюють розподіл навчального навантаження між кафедрами закладу освіти, підбір викладачів, створення розкладу занять, консультацій, видів поточного та підсумкового контролю, державної атестації. Організація навчального процесу забезпечується навчальними підрозділами закладу освіти (навчальним відділом, факультетами, кафедрами тощо).

Навчальний план – це основний нормативний документ закладу освіти, за допомогою якого здійснюється організація навчального процесу. Навчальний план містить у собі розподіл залікових кредитів між дисциплінами, графік навчального процесу, а також план навчального процесу за семестрами, який визначає перелік та обсяг вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми проведення поточного та підсумкового контролю, державної атестації.

Кредитно модульна система організації навчального процесу передбачає можливість складання індивідуальних навчальних планів для окремих студентів.

Індивідуальний навчальний план складається студентом за допомогою викладача-куратора на кожний наступний навчальний рік наприкінці попереднього навчального року. В індивідуальному навчальному плані зазначаються дисципліни, які студент обирає згідно з затвердженим навчальним планом нормативами для вивчення у наступному навчальному році.

Навчальна програма дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Навчальна програма дисципліни містить у собі

дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

Навчальний курс – завершений період навчання студента протягом навчального року.

Навчальний рік – триває 12 місяців, розпочинається, як правило, 1 вересня і для студентів складається з навчальних днів, днів проведення контрольних заходів (модульного контролю та залікових тижнів), екзаменаційних сесій, практик, дипломного проектування або науково-дослідної роботи, державної атестації, вихідних, святкових та канікулярних днів.

Навчальний семестр – складова частина навчального часу студента, що закінчується підсумковим семестровим контролем. Тривалість семестру визначається навчальним планом.

Навчальний день – складова частина навчального часу студента тривалістю не більше 9 академічних годин.

Академічна година – це мінімальна облікова одиниця навчального часу. Тривалість академічної години становить 45 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин.

Навчальні (аудиторні) заняття – лекції, лабораторні, практичні, семінарські заняття тривають дві академічні години з перервами між ними і проводяться за розкладом.

Лекція - основна форма проведення навчальних занять, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу.

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, при якому студент під керівництвом викладача особисто проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Практичні заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Семінарське заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до котрих студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів).

Консультація – форма навчального заняття, при якій студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Самостійна робота студента – основний засіб оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Індивідуальні завдання з окремих дисциплін (реферати, розрахункові, розрахунково-графічні, курсові, дипломні проекти або роботи тощо)

видаються студентам в терміни, передбачені навчальним планом. Індивідуальні завдання виконуються студентом самостійно при консультуванні викладачем.

Курсові проекти (роботи) виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має за мету перевірку засвоєння студентами кредитних модулів навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль (семестровий контроль та державна атестація) проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового іспиту, диференційованого заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою.

Семестровий іспит – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід під час **іспитової сесії**.

Семестровий диференційований залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань, що проводиться як контрольний захід під час **залікового тижня**.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, що проводиться як контрольний захід під час **залікового тижня**.

Модульний контроль – це різновид контрольних заходів, який проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах, а також для встановлення зворотного зв'язку між викладачем, його якістю викладання і рівнем знань і умінь студентів.

Допуск до продовження навчання у наступному семестрі отримують студенти, які під час семестрового контролю отримали позитивні оцінки з навчальних дисциплін, що складають не менш, ніж 90 % залікових кредитів, запланованих на поточний семестр. Навчальні дисципліни, з яких студент отримав незадовільні оцінки у поточному семестрі, а також дисципліни наступного семестру, які є до них попередніми, включаються до індивідуального навчального плану цього студента на наступний навчальний рік.

Державна атестація студента здійснюється державною іспитовою (кваліфікаційною) комісією після завершення навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або його етапі з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам освітньої (кваліфікаційної) характеристики.

Державна атестація здійснюється у формах державного іспиту, комплексного іспиту у формі виконання комплексних кваліфікаційних завдань,

захисту дипломного проекту (роботи). Дипломні (кваліфікаційні) проекти (роботи) виконуються на завершальному етапі навчання студентів і передбачають: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних виробничих та інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи та оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою проекту (роботи).

Дипломний проект – кваліфікаційна робота, що призначена для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь вирішувати типові задачі діяльності, які, в основному, віднесені в освітньо-кваліфікаційних характеристиках до проектної (проектно-конструкторської) і виконавської (технологічної, операторської) робочим функціям.

Дипломна робота – кваліфікаційна робота, призначена для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь вирішувати типові задачі діяльності, які, в основному, віднесені в освітньо-кваліфікаційних характеристиках до організаційної, управлінської і виконавської (технологічної, операторської) робочим функціям.

Практична підготовка – обов'язковий компонент освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня і має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь.

Військова підготовка, військові табори – форми навчальних занять для студентів громадян України, які виявили бажання отримати військову фахову підготовку.